
Huomenna, jos Jumala
suo – Suomen Turku
julistaa joulurauhan s. 12

Verollepano keisari
Augustuksen aikana s. 19

Eukaristia, Herran
kohtaaminen s. 24

**Paavi Franciscus
Myanmarissa ja
Bangladeshissa
s. 6**

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 12 • 8.12.2017

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • In English • Ohjelmat

---

Paimenelta

Piispan joulutervehdys hiippakuntalaisille 2017

Hyvät hiippakuntalaiset,

Talven tullessa kylmyys ja pimeys lisääntyvät. Kaamos valtaa alaa. Eikö ole lohduttavaa, että joulun tulee valoineen, kynttilöineen, kuusineen, kukkineen, kauniine joululauluineen! Eikö ole hyvä, että joulun keskeyttää arkisen työn ja antaa mahdollisuuden hengähtää ja olla rauhassa yhdessä.

Tässä onkin joulun erityispiirre: ihmisten välinen yhteys. Jouluun kuuluu lahjojen antaminen, keskinäisten tervehdysten lähettäminen läheisille ja kaukaisille. On kuin keskelle pimeyttä ja kylmyyttä virtaisi lämmin myötätunto ja rakkaus ihmisten välille tehden meidät onnellisiksi.

Ja kaikki johtuu hänestä, joka syntyi yli kaksituhatta vuotta sitten Betlehemissä - Jumala tuli pieneksi lapseksi, meidän keskellemme. Jeesus on Jumalan rakas lapsi ja poika. Jumala haluaa sanoa hänen kauttaan kaikille ihmisille, jokaiselle meistä, jotka olemme Jeesuksen veljiä ja sisaria: "Sinuakin rakastan omana lapsenani, sinäkin olet minulle äärettömän arvokas."

Jeesus syntyy, kiittäkää.

Hyvää ja rauhallista joulua!

+ **Teemu Sippo SCJ**
Helsingin piispa

Biskopens julhälsning till stiftet 2017

Kära stiftsmedlemmar,

När det blir vinter, ökar kylan och mörkret. Kaamos tar över. Vilken tröst att julen kommer med sina ljus, julgranar, blommor, och vackra jul-sånger. Det är så bra att vår vardag avbryts av julen och ger oss en möjlighet att ta det lugnt och vara i fred tillsammans.

Här har vi det speciella med julen: ge-

menskap mellan människor. Julen gäller att ge julklappar och att skicka hälsningar till nära och kära, både nära och fjärran. Det är som att få känna kärlek och varm medkänsla mitt i allt det kalla och mörka. Och det gör oss lyckliga.

Och allt tack vare honom som föddes för över två tusen år sedan i Betlehem - Gud blev ett litet barn mitt ibland oss. Jeesus är Guds kära barn och son. Genom honom vill

Gud säga till alla människor, var och en av oss, som är Jesu bröder och systrar: "Också dig älskar jag som mitt eget barn, också du är mig oändligt värdefull."

Jeesus föds, lovsjungnen!

God och fridfull Jul!

+ **Teemu Sippo SCJ**
Biskop av Helsingfors

The Bishop's Christmas Greeting to the Diocese 2017

Dear Members of the Diocese,

With the coming of winter, the cold and darkness increase. *Kaamos* - the Polar Night - takes over. What a consolation it is that Christmas comes with its lights, candles, fir trees, flowers and lovely Christmas carols. It is such a good thing that our daily routine is interrupted by Christmas, giving us the possibility to relax and be in peace together.

This is what is special about Christmas, fellowship with others. We exchange presents, send our greetings to those who are dear to us, both near and far. It is as if in the cold and darkness, a current of warmth and love between people brings happiness to us.

And it all comes from him, he who was born over two thousand years ago in Bethlehem - God became a small child in our midst. Jesus is God's beloved child and son.

Through him, God wishes to say to all people, to each one of us, who are the brothers and sisters of Jesus: "I love you too as my own child, you too are a treasure without price for me."

Jeesus is born, let us give thanks.

Wishing you a blessed and peaceful Christmas!

+ **Teemu Sippo S.C.I.**
Bishop of Helsinki

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2017
80. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaporrtti

2018 nro	dl	ilmestyy
1	1.1.	12.1.
2	29.1.	9.2.
3	26.2.	9.3.
4	2.4.	13.4.
5	30.4.	11.5.
6-7	28.5.	8.6.
8	30.7.	10.8.
9	3.9.	14.9.
10	1.10.	12.10.
11	29.10.	9.11.
12	3.12.	14.12.

Toimitus ja tilaukset

Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration

Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen 1 B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470

Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:

(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2018 vuosikerran hinta 44 e, ulkomaille 49 e. / Utkommer med 12 nummer årligen. 2018: prenumeration 44 e, till utlandet 49 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet

katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser
info@katolinen.fi

Sisällys

- 2 Piispan joulutervehdys
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Myanmarissa ja Bangladeshissa
- 8 Katolisen kirkon vaiheita itsenäisessä Suomessa – Sarjan päätösosa
- 10 Eduard Profittlich SJ – Viro voi saada ensimmäisen katolisen marttyyrin
- 12 Huomenna, jos Jumala suo – Suomen Turku julistaa joulurauhan
- 13 Katekeettakurssi vuonna 2018
- 14 Rukouksen apostolaatti 2018
- 15 Loppiaisen kodinsiunaus
- 16 Retretti Turun Birgittalaisluostarissa
YOUCAT – katolisen kirkon katekismus nuorille
- 17 De teologala dygderna – Kärleken
Fader Amando Dee Di – assistenten i S:t Olavs församling
- 18 Caritas-kuulumisia
- 19 Ja tapahtui niinä päivinä – verollepano keisari Augustuksen aikana
- 20 Kirje isä Fransilta Alankomaista
- 21 Ilmoituksia
- 22 Seurakunnat ja ohjelmat
- 24 Eukaristia, Herran kohtaaminen

Kannen kuva: Giorgione: "L'Adorazione dei pastori" / "Natività Allendale", 1505–1510. National Gallery of Art, Washington D.C.

Uutisia ja ajankohtaista

Paavi Viroon, Latviaan ja Liettuaan vuonna 2018

Paavi Franciscus vieraillee Virossa, Latviassa ja Liettuaan syksyllä 2018. Kansainvälisissä uutisissa ajankohdaksi on mainittu 16.-18. syyskuuta; Vatikaani ei toistaiseksi ole vahvistanut tietoa. Vierailu juhlistaa Baltian maiden 100-vuotijuhlia.

KATT

Uusi kirkkoherra isä Jean Claude Kabeza aloitti Kouvolassa

Kouvolan Pyhän Ursulan seurakunta on saanut uuden kirkkoherran, kun Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ asetti sunnuntaina 5. marraskuuta seurakunnan uudeksi kirkkoherreksi isä Jean Claude Kabezan. Seurakuntaa pitkään paimentanut isä Stanislaw Szymajda SCJ jäi ansaitulle eläkkeelle aikaisemmin syksyllä.

Vuonna 1974 Ruandassa syntynyt isä Kabeza saapui perheensä kanssa Suomeen kiintiöpako-

laisena vuonna 2005. Afrikassa aloitetut pappisopinnot hän saattoi päätökseen lopulta piispa Wróbelin, isä Guy Barbierin ja piispa Sipon kannustamana Lyonin katolisessa yliopistossa. Piispa Teemu Sippo vihki hänet diakoniksi 16.4.2016 ja papiksi 15.10.2016.

KATT

Uuden testamentin suomennos mobiilikäyttäjille

Suomen Pipliaseura aloittaa alkuvuodesta 2018 Uuden testamentin uudelleen suomennamisen; teksti käännetään alkukielestä suoraan mobiilikäyttäjille. Käännös ei korvaa aiempia suomennoksia vaan täydentää niitä. Uutta käännöstä ei myöskään paineta missään vaiheessa.

Käännöstyö kestää arviolta 2,5–3,5 vuotta. Hanke saa rahoitusta ev.lut. kirkon Kirkkohallitukselta; vähemmistökirkot kattavat omien edustajiensa kulut.

Uuden testamentin digikäännös on jatkoa viime huhtikuussa ilmestyneelle DigiMarkukselle. Digi-Ut-hanke hyödyntää DigiMarkuksen menetelmiä ja siitä saatua palautetta.

Uuden testamentin digisuomennos on tarkoitettu kaikenikäisille suomea puhuville mobiilikäyttäjille. Käännöstyössä otetaan kuitenkin huomioon lähinnä 15-25-vuotiaiden kielellinen kompetenssi. Käännöksessä pyritään välittämään alkukielen merkitykset parhaalla mahdol-

lisella tavalla, ja samalla tavoitteena on tuottaa raikasta nykysuomea, jota on helppo lukea ja kuunnella mobiililaitteelta. Asioita ja termejä avataan lauseyhteyksissä ja raamatuntekstiin liitetään myös linkityksiä taustamateriaaliin.

Kääntämistä varten kootaan työryhmä ja kääntäjät, joilla on käännöksen laatimiseksi tarvittava kielellinen ja eksegeettinen asiantuntemus. Ohjausryhmä kattaa DigiMarkuksen tavoitin edustajat paitsi yliopistoista myös kaikista kirkkokunnista. Katolinen kirkko on hankkeessa mukana piispa Teemu Sipon siunauksella, ja ohjausryhmässä katolista kirkkoa edustaa Katri Tenhunen.

Ekumeenisen ohjausryhmän tehtävä on käsitellä keskeisiä teologisia ja muita periaatteellisia kysymyksiä sekä ottaa kantaa kielen merkityksiin ja tyyliin. Ohjausryhmä antaa palautetta käännöksestä hankkeen kaikissa vaiheissa. Käännöstä testataan myös erilaisilla käyttäjäryhmillä.

www.piplia.fi/KATT

Ajankohtaista

Piispa vastasi kysymyksiin Stella Mariksesta

Joukko hiippakuntalaisia esitti piispalle 17.11. avoimen kirjeen Stella Marista koskevista päätöksistä ja niiden perusteluista. Piispa vastasi kirjeeseen 18.11 ja totesi, että Stella Mariksen rakennuskannan ongelmista on tiedetty jo pitkään: "Rakennuksia on tutkittu perustavampien remonttien ja uusimisten suunnittelemista ja toteuttamista varten eri yritysten toimesta, ja näissä tutkimuksissa, joista on kertynyt satoja sivuja raportteja ja lausuntoja, on kerta toisensa jälkeen jouduttu toteamaan, että rakennuksissa on pahoja ilma-, kosteus-, home- ja asbestiongelmiä."

Piispa oli keskustellut Stella Marista koskevista ratkaisuista "kaikissa mahdollisissa hiippakunnallisissa elimissä: talousneuvostossa, jonka kanta on ollut, että koko paikka on myytävä, piispaneuvostossa, pappieneuvostossa kaikkien pappien kanssa suuressa yhteisymmärryksessä, neuvonantajakollegiossa, jonka kanta on yksimielinen, sekä vielä pastoraalineuvostossa ja Stella Mariksen väen kanssa".

Piispa viittasi vastauksessaan uusimpaan tutkimustietoon (Suomen Projektori Oy, 16.11.2017) ja totesi, että mikään toistaiseksi saatu uusi tieto ei anna syytä muuttaa olemassaolevia suunnitelmia eli Stella Mariksen purkupäätöstä (ensin päätalo ja keltainen talo, sitten kappeli ja alatalo, sitten mahdolliset muut kohteet). "On tärkeää ymmärtää, että tutkimuksia suorittava taho ei päättää tilojen käytöstä tai käyttökiellosta. Hiippakunnan omaisuuden kohdalla siitä päättää hiippakunnan piispa... On myös tärkeää huomata, että Stella Mariksen kehittämisen ja ongelmien ratkaisemisen eteen on tehty aivan poikkeuksellisen paljon työtä, niin hiippakunnan kuuriassa kuin laajemminkin hiippakunnassa. Tästä haluan jo nyt lausua kiitokseni erityisesti yleisvikaarillemme isä Raimo Goyarrollalle ja ekonomillemme Peter Kuroselle sekä Stella Mariksen emännälle Maane Hänniselle ja hänen miehelleen Kari Hänniselle."

Piispa selvensi vielä: "Stella Marista ei ole lopullisesti lakkautettu, vaan sen toiminta on tauolla, kunnes siellä on jälleen rakennuksia, joita on turvallista käyttää. Hiippakunnalla ei siis ole mitään aikomusta luopua Stella Mariksesta." Leirien pitäminen Stella Mariksessa on toistaiseksi mahdotonta, mutta jo nyt osa seurakunnista pitää leirejä muissa leirikeskityksissä. Talviaikaan Stella Mariksessa ei juuri ole muuta toimintaa joitakin retettejä ja viikonloppuja lukuunottamatta; ne pystytään järjestämään muualla. Ainakin osa Stella Mariksen rakennuksista täytyy purkaa, koska niitä ei voi

enää käyttää ja koska peruskorjaaminen tulisi purkamiseen verrattuna kalliiksi. Keskukseen viime aikoina tehdyistä investoinneista monet ovat sellaisia, jotka ovat täysin hyödynnettävissä myös tulevaisuudessa rakennusratkaisuissa, esimerkiksi maalämpölaitteisto. Päätöksiä Stella Mariksen tulevissa rakennuksissa ja niiden valmistumisesta ei ole tehty, vaihtoehtoja tutkitaan.

Piispan vastaus 18.11. löytyy kokonaisuudessaan sivulta <http://katolinen.fi/?p=11169>.

KATT

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja: Katolinen kirkko Suomessa
Pankkitili: FI78 1014 3000 2374 91 NDEAFIHH
Viitenumero: 90010
Lisätietoja: katolinen.fi

Jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista, mutta koska katolisella kirkolla ei ole oikeutta kerätä jäsenmaksua valtionverotuksen yhteydessä, sen maksaminen, samoin kuin seurakunnan tukeminen ja Fides-lehden vuosikerran maksaminen, on erittäin tarpeellista koko hiippakunnan ja seurakuntien toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Membership fee of the Diocese

Receiver: Katolinen kirkko Suomessa
Bank account: FI78 1014 3000 2374 91 NDEAFIHH
Reference number: 90010
More information: katolinen.fi

The paying of the membership fee is not obligatory, but – as the Catholic Church in Finland has not got the right to collect the so called church tax through the state – paying it as well as supporting the parish and the Diocesan Magazine Fides are very important for sustaining and developing the activities of the parishes and the whole Diocese.

Uudet lukukappaleiden kirjat

Hiippakunnassa ollaan ottamassa kirkkovuodesta 2017-2018 alkaen käyttöön uudet tarkastetut messun lukukappaleiden kirjat. Ensimmäisenä otetaan käyttöön sunnuntaiden vuosikerä B sekä "erityisten aikojen" (adventti-, joulun-, paaston- ja pääsiäisajan) arkipäivien kirjat. Seuraavassa vaiheessa valmistuvat tänä kirkkovuonna 2017-2018 vuorossa oleva kirkkovuoden tavallisen ajan arkipäivien sarja II sekä pyhien kirja, sekä luonnollisesti vielä sunnuntaiden kirjat A sekä C ja kirkkovuoden tavallisen ajan sarja I.

Entisestä poiketen käyttöön tulee siis kolme arkipäivien kirjaa: omana osanaan adventti-, joulun-, paaston- ja pääsiäisajan arkipäivät, joiden tekstit ovat joka vuosi samat, ja omina kirjoinaan tavallisen ajan arkipäivien sarjat I ja II. Tällä on pyritty helpottamaan myös lukukappaleiden löytämistä; vanhoissa kirjoissa vuosien I ja II tekstit olivat samassa kirjassa. Sunnuntaikirjojen osalta on tehty muutos kirjojen rakenteen osalta siten, että kirkkovuoden tavallinen aika on yhtenäisenä omana jaksanaan (vanhoissa kirjoissa joulunajan jälkeen annettiin tavallisen ajan sunnuntait 2-9, paaston- ja pääsiäisaika ja sen jälkeen tavallisen ajan sunnuntait 10-34). Tämä johtuu siitä, että kirkkovuoden tavallisen ajan "ensimmäisen jakson" viimeinen sunnuntai ja paastonajan alkaminen vaihtelee vuosittain.

Lukukappaleiden kirjoissa on myös 40-sivuinen johdanto, jota aiemmin ei

ollut suomennettuna. Lukukappaleiden kirjat noudattavat nyt myös liturgisten kirjojen määräyksiä siltä osin, että lukukappaleissa on oltava sen aiheen osoittava "otsikko" (jota ei lueta ääneen).

Lukukappaleiden lopussa olevassa vastauksessa on siirrytty käytäntöön "Tämä on Herran (Jumalan) sanaa."

Lukukappaleiden kirjat on uusittu paitsi sen vuoksi, että vanhat vuonna 1994 tehdyt kirjat ovat kirjaimellisesti loppu – painosta ei ole enää ollut jäljellä seurakuntien uusien kappaleiden ja diasporamessujen tarpeisiin – että siksi, että vanhoissa kirjoissa on ollut monenlaisia virheitä ja epätarkkuuksia. Vuonna 2007 on lisäksi valmistunut deuterokanonisten kirjojen uusi suomennos.

Messun lukukappaleet on kauttaaltaan tarkastettu (joe jakeelta), jotta ne laajuudeltaan ja sisällöltään vastaavat sitä, mitä lukukappaleissa tulee olla; on myös pyritty siihen, että kirjat ovat yhtenäiset. Tarvittaessa on myös tehty alkutekstiin verraten ja liturgisen käytön tarpeiden mukaan korjauksia v. 1992 käännökseen laajemmin kuin piispa Paul Verschurenin 1994 tekemä suppea luettelo. Tämän työn on tehnyt Katri Tenhunen. Korjauksista on neuvoteltu piispan kanssa, ja piispa on hyväksynyt kirjat käyttöön ad experimentum. Myös 1992/2007 raamatunkäännöksen oikeudet omistava Kirkon keskusrahasto on antanut luvan muutoksiin.

KATT

Vainajienpäivä Oulussa

Myös Oulussa Nasaretin pyhän perheen seurakunta järjesti vainajienpäivänä lauantaina 4.11.2017 kulkueen ja hartauden paikallisella hautausmaalla. Ohessa pari valokuvaa.

KATT

Korjaus uuteen Ordoon 2017-2018

Uudessa Ordossa 3. kesäkuuta (s. 68) kohdalle on epähuomiossa tullut väärän juhlapyhän nimi, vaikka itse lukukappale- ja viettotiedot ovat sivulla oikein:

3.6.2018 on Kristuksen pyhän ruumiin ja veren juhla, ei Pyhä Kolminaisuus (jota vietetään edeltävänä sunnuntaina 27.5). Pahoittelemme virhettä.

KATT

Sunnuntait ja juhlapyhät

8.12. perjantai, AUTUAAN NEITSYT MARIAN PERISYNNITÖN SIKIÄMINEN, juhlapyhä
1L 1. Moos. 3:9-15, 20
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4, 5-6. – 1a
2L Ef. 1:3-6, 11-12
Ev. Luuk. 1:26-38

10.12. adventin 2. sunnuntai (II)
1L Jes. 40:1-5, 9-11
Ps. 85:9ab+10, 11-12, 13-14. – 8
2L 2. Piet. 3:8-14
Ev. Mark. 1:1-8

17.12. adventin 3. sunnuntai – gaudete (III)
1L Jes. 61:1-2a, 10-11
Ps. Luuk. 1:46-48, 49-50, 53-54. – Jes. 61:10b
2L 1. Tess. 5:16-24
Ev. Joh. 1:6-8, 19-28

24.12. adventin 4. sunnuntai (IV)
1L 2. Sam. 7:1-5, 8b-12, 14a, 16
Ps. 89:2-3, 4-5, 27+29. – vrt. 2a
2L Room. 16:25-27
Ev. Luuk. 1:26-38

HERRAN SYNTYMÄ – JOULU, juhlapyhä, velvoittava

24.12. sunnuntai, illalla, JOULUAATON ILTAMESSU
1L Jes. 62:1-5
Ps. 89:4-5, 16-17, 27+29. – 2a
2L Ap.t. 13:16-17, 22-25
Ev. Matt. 1:1-25 tai Ev. Matt. 1:18-25

25.12. maanantai, JOULUYÖN MESSU
1L Jes. 9:1-6
Ps. 96:1-2a, 2b-3, 11-12, 13. – Luuk. 2:11
2L Tit. 2:11-14
Ev. Luuk. 2:1-14

25.12. maanantai, JOULUAAMUN MESSU
1L Jes. 62:11-12
Ps. 97:1+6, 11-12.
2L Tit. 3:4-7
Ev. Luuk. 2:15-20

31.12. ensimmäinen joulun jälkeinen sunnuntai
PYHÄ PERHE: JEESUS, MARIA JA JOOSEF, juhla (I)
1L 1. Moos. 15:1-6, 21:1-3
Ps. 105:1-2, 3-4, 5-6, 8-9. – 7a+8a
2L Hepr. 11:8, 11-12, 17-19
Ev. Luuk. 2:22-40 tai Ev. Luuk. 2:22, 39-40

Ensimmäinen lukukappale ja vuoropsalmi voidaan valita myös vuoden A kirjasta:
1L Sir. 3:2-6, 12-14 tai 1L Kol. 3:12-21;
Ps. 128:1-2, 3, 4-5. – vrt. 1.

1.1. maanantai, PYHÄN JUMALANSYNNYTTÄJÄN MARIAN JUHLAPÄIVÄ, juhlapyhä, velvoittava
1L 4. Moos. 6:22-27
Ps. 67:2-3, 5, 6+8. – 2a
2L Gal. 4:4-7
Ev. Luuk. 2:16-21

6.1. lauantai, HERRAN ILMESTYMINEN – LOPPIAINEN, JUHLAPYHÄ, velvoittava
1L Jes. 60:1-6
Ps. 72:1-2, 7-8, 10-11, 12-13. – vrt. 11
Ef. 3:2-3a, 5-6
Ev. Matt. 2:1-12

7.1. toinen joulun jälkeinen sunnuntai HERRAN KASTE, JUHLA (III)
1L Jes. 55:1-11
Ps. Jes. 12:2-3, 4bcd, 5-6. – 3
2L 1. Joh. 5:1-9
Ev. Mark. 1:7-11

Muut lukukappaleet kuin evankeliumi voidaan valita myös vuoden A kirjasta:
1L Jes. 42:1-4, 6-7; Ps. 29:1-2, 3ac-4, 3b+9b-10. – 11b; 2L Ap.t. 10:34-38.

Kirkkovuoden tavallinen aika

14.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai (II)
1L 1. Sam. 3:3b-10, 19
Ps. 40:2+4ab, 7-8a, 8b-9, 10. – 8a+9a
2L 1. Kor. 6:13c-15a, 17-20
Ev. Joh. 1:35-42

19.1. perjantai, PYHÄ HENRIK, PIISPA JA MARTTYRYRI, HIIPPAKUNNAN JA KOKO SUOMEN SUOJELIJA, juhlapyhä
1L Sir. 45:12-20, 4-5 tai 1L Viis. 3:1-9
Ps. 126:1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. – 6
tai Ps. 124:2-3, 4-5, 7b-8. – 7a
2L 2. Kor. 5:14-20 tai 2L Room. 8:31b-39
Ev. Joh. 4:34-39a tai Ev. Matt. 10:28-33

Piispan kalenteri

10.12.	Messu karmeliittaluostarissa
11.12.	Sveitsin Caritaksen vierailu
16.-17.12.	Nasaretin pyhän perheen seurakunnassa
24.12.	Jouluyön messu katedraalissa
26.-30.12.	Retretti Ursuliinisisarille

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Joulukuun 2017 rukouksen apostolaatin palsta

Neljäs käsky sanoo meille: "Kunnioita isääsi ja äitiäsi, jotta menestyisit ja kauan eläisit maan päällä." Raamatusta löydämme paljon eri kohtia, jotka opettavat, miten tulisi kunnioittaa vanhempia ihmisiä. Esimerkiksi Sirakin kirjasta luemme: "Poikani, huolehdi isästäsi, kun hän vanhenee, äläkä ikipäivinä tuota hänelle murhetta. Jos hänen ymmärryksensä heikkenee, ole pitkämielinen, älä halveksi häntä, kun itse olet parhaissa voimissasi" (Sir. 3:12-13). Sananlaskujen kirjasta taas luemme: "Harmaat hapsset ovat kunniaseppele, palkinto sille, joka oikein elää" (Sananl. 16:31).

Nykyään ei puhuta paljon vanhuudesta, koska nuoruutta ja tehokkuutta ihailaan. Unohdamme, että vanhoilla ihmisillä on elämänsä kemusta. He ovat nähneet ja kokeneet paljon. He ovat olleet monien muutosten todistajia. Muodit ja trendit muuttuvat, hallitukset tulevat ja menevät. Me tarvitsemme ihmisiä, jotka joskus voivat sanoa meille esimerkiksi: "Tämä ei ole hyvä asia; olen itse kokenut sen." Tarvitsemme viisaita ja kokeneita ihmisiä perheissämme, seurakunnissamme ja maassamme. Monet meistä käyvät kirkossa, koska mummo tai pappa on antanut meille hyvän esimerkin, kun he aikanaan meidän ollessamme vielä lapsia ottivat meidät mukaansa messuun.

Kun vuosi loppuu, meitä kutsutaan rukoilemaan näiden ihmisten puolesta, jotka elämässään ovat uuden vuoden kynnyksellä. Kiitämme myös Jumalaa kaikesta siitä elämänviisaudesta, jonka he ovat halunneet jakaa meidän kanssamme.

"Iankaikkinen Jumala, vuosien saatossa sinä pysyt aina samana. Ole lähellä kaikkia vanhuksia. Suo heidän ruumiin heiketessä pysyä henkisesti vahvoina, että he kestäisivät kärsivällisesti ruumiin kipua ja sielun murhetta ja että he lopulta voisivat rauhallisesti kohdata kuolemansa. Kristuksen Herramme kautta. Aamen."

isä Stanislaw Zawilowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Joulukuu – Yleinen

- Rukoilkaamme vanhusten puolesta, niin että he perheidensä ja kristillisten yhteisöittensä tukemina antaisivat viisauttaan ja kokemustaan käyttöön uskon välittämisessä ja uusien sukupolvien opettamisessa.

December – Universell

- Att våra äldre med stöd från sina familjer och församlingar, genom sin vishet och erfarenhet kan bidra till att tron ges vidare till nya generationer.

Tammikuu – Lähetystyö

- Rukoilkaamme Aasian uskonnollisten vähemmistöjen puolesta, että kristityt ja muut uskonnolliset vähemmistöt Aasian maissa voisivat täysin vapaasti harjoittaa uskoaan.

Januari – Evangelisationen

- Att de kristna och andra religiösa minoriteter i Asien får praktisera sin tro i full frihet.

Pyhä isä

Paavi Myanmarissa ja Bangladeshissa

Paavi Franciscus vieraili Myanmarissa ja Bangladeshissa 26.11.-2.12.2017. Matkan tarkoitus oli ensisijaisesti rohkaista näissä maissa vähemmistönä olevia katolilaisia (Myanmarissa 53 miljoonasta asukkaasta 700 000 on katolilaisia, Bangladeshissa 163 miljoonasta asukkaasta 400 000 on katolilaisia) sekä tietenkin työkennellä rauhan puolesta. Paavi tapasi myös maiden viranomaisia sekä uskonnollisia johtajia.

Rohingya-muslimivähemmistön vaino Myanmarissa on ollut kansainvälisenä huolenaiheena. Kardinaali Charles Maung Bo totesi, että katolinen kirkko Myanmarissa odotti Franciscuksen tuovan sovituksen ja rauhan sanomaa. Maan piispat ovat huolissaan rohingya-ryhmän kohtelusta, mutta toisaalta kardinaali Bo itse suositteli, että paavi Franciscuksen ei Myanmarissa pitäisi julkisesti käyttää sanaa "rohingya", jotta vältettäisiin jännitteiden kärjistymistä buddhalaisnationalistien ja armeijan taholta (hallitus ei pidä rohingyoja myanmarilaisena etnisenä ryhmänä, vaan lähinnä ulkomaalaisina).

Myanmarissa on 16 katolista hiippakuntaa, joista 15:n toiminta on pääasiassa eri etnisten vähemmistöjen parissa. Rohingya-kysymys eli Rakhinen osavaltion tilanne oli esillä paavi Franciscuksen ja Myanmarin valtiokanslerin Aung San Suu Kyin tapaamisessa, mutta sanaa rohingya molemmat välttivät käyttämästä. Myanmar ja Pyhä istuin solmivat diplomaattisuhteet toukokuussa 2017.

Paavin Bangladeshin-vierailun ohjelmassa oli 1. joulukuuta uskontojenvälisen tapaaminen rauhan puolesta; tuossa tapaamisessa Dhakassa oli mukana myös Bangladeshin paenneiden rohingyoiden edustajia, joita paavi tervehti ja joilta hän pyysi anteeksi erityisesti maailman välinpitämättömyyttä.

Matkan ohjelma

Paavi Franciscus saapui Myanmarin Yangoniin maanantaina iltapäivällä 27. marraskuuta. Tiistaina 28. marraskuuta (alkuperäisestä ohjelmasta poiketen) paavi tapasi aamulla 17 Myanmarin uskonnollisten ryhmien johtajaa arkkipiispan talossa. Sen jälkeen ohjelmassa oli vierailu pääkaupunki Naypyidawissa, jossa paavi tapasi Myanmarin presidentin Htin Kyawin, valtiokansleri Aung San Suu Kyin ja ulkoministerin, viranomaisia ja diplomaatteja. Keskiviikkona 29.11. paavi vietti aamulla messun Yangonin Kyaikkasan-urheilukentällä; iltapäivällä paavi tapasi buddhalaismunkkien sangha-neuvoston ja myöhemmin il-

lalla Myanmarin piispat. Torstaina 30.12. paavi vietti vielä messun nuorten kanssa Pyhän Marian katedraalissa, ennen kuin alkoi matkan toinen osio eli matka Bangladeshiin.

Bangladeshin Dhakassa paavi Franciscus vieraili kansallisella marttyyrien muistomerkillä Savarissa, osoitti kunnioitustaan "kansakunnan isälle" (Bangladeshin perustaja Sheikh Muribur Rahman, 1920-1975) sekä tapasi presidentin, viranomaisia ja diplomaattikuntaa. Perjantaina 1. joulukuuta paavi vietti messun ja pappisvihkimyksen Suhrawardy Udyan -puistossa. Iltapäivällä paavi tapasi vielä Bangladeshin pääministerin, vieraili katedraalissa, tapasi Bangladeshin piispat ja osallistui uskontojenväliseen ja ekumeeniseen kokoontumiseen rauhan puolesta. Lauantaiaamuna 2. joulukuuta paavi teki yksityisvierailun Tejgaonin äiti Teresa-taloon ja tapasi mm. pappeja, sääntökuntalaisia ja seminaristeja Pyhän ruusukon kirkossa ennen paluutaan Roomaan.

Viranomaisille 28.11.

"Myanmaria on siunattu suurella luonnonkauneudella ja luonnonvaroilla, mutta sen suurin aarre on sen kansa, joka on kärsinyt paljon ja jatkuvasti

kärsii sisällissodasta ja vihollisuuksista, jotka ovat kestäneet aivan liian kauan ja luoneet syviä jakautumisia. Kun kansakunta nyt työskentelee rauhan palauttamiseksi, noiden haavojen parantamisen on oltava poliittisesti ja hengellisesti etusijalla... Myanmarin tulevaisuuden on oltava rauhan tulevaisuus, rauhan, joka perustuu jokaisen yhteiskunnan jäsenen arvokkuuden ja oikeuksien kunnioittamiseen, jokaisen etnisen ryhmän ja sen identiteetin kunnioittamiseen, laillisuuden kunnioittamiseen ja demokraattisen järjestyksen kunnioittamiseen, joka sallii jokaisen yksilön ja jokaisen ryhmän – ketään poissulkematta – tarjota oikeutetun panoksensa yhteiseksi hyväksi."

"Kansallisen sovinnon ja integraation työssä Myanmarin uskonnollisilla yhteisöillä on tärkeä rooli. Uskonnollisten erojen ei tarvitse olla jakautumisen ja epäluottamuksen lähde, vaan pikemminkin ykseyden, anteeksiantamuksen, suvaitsevaisuuden ja kansakunnan viisaan rakentamisen voima. Uskonnoilla voi olla merkittävä rooli konfliktivuosis- ta kärsineiden ihmisten emotionaalisten, hengellisten ja psykologisten haavojen parantamisessa... On suuri toivon merkki, että eri uskonnollisten traditioiden johtajat tässä maassa ponnistelevat työkennellääkseen yhdessä sopusoinnun

ja keskinäisen kunnioituksen hengessä rauhan puolesta, köyhien auttamiseksi ja ihmisten kasvattamiseksi autenttisiin uskonnollisiin ja inhimillisiin arvoihin..."

"Haluan rohkaista katolisia veljiäni ja sisariaani pysymään kestävinä uskossa ja jatkuvasti ilmaisemaan sen sovituksen ja veljeyden sanomaa karitatiivisella ja humanitaarisella toiminnalla, joka hyödyttää koko yhteiskuntaa. Toivon, että kunnioittavalla yhteistyöllä muiden uskontojen seuraajien ja kaikkien hyvän tahdon miesten ja naisten kanssa he auttavat avaamaan uuden yksimielisyyden ja edistyksen aikakauden tämän rakkaan kansakunnan ihmisille."

Saarna messussa, Kyaikkasan

"Tiedän, että monet Myanmarissa kantavat sekä näkyviä että näkymättömiä väkivallan haavoja. Kiusaus on vastata niihin maallisella viisaudella... Ajatella, että lääke voisi tulla vihasta ja kostosta. Mutta koston tie ei ole Jeesuksen tie."

"Jeesuksen tie on radikaalisti toinen. Kun viha ja torjunta johtivat hänet kärsimykseen ja kuolemaan, hän vastasi anteeksiannolla ja myötätunnolla. Päivän evankeliumissa Herra sanoo meille, et-

Pyhä isä

tä hänen laillaan mekin voimme kohdata torjuntaa ja esteitä, mutta hän antaa meille viisauden, jota kukaan ei voi vastustaa (vrt. Luuk. 21:15). Hän puhuu Pyhästä Hengestä, jonka kautta Jumalan rakkaus on vuodatettu sydämiimme (vrt. Room. 5:5). Hengen lahjan kautta Jeesus tekee jokaisen meistä kykeneväksi olemaan merkki hänen viisaudestaan, joka voittaa tämän maailman viisauden, ja laupeudesta, joka lievittää tuskallisimmatkin haavat."

"Kärsimyksensä aattona Jeesus antoi itsensä apostoleilleen leivän ja viinin muodoissa. Eukaristian lahjassa emme ainoastaan uskon silmin tunnista hänen ruumiinsa ja verensä lahjaa; opimme myös, kuinka löytää levon hänen haavoissaan ja siellä tulla puhdistetuiksi kai-

Myanmarin piispoille

"Ristillä Kristuksen veren kautta Jumala sovitti maailman itsensä kanssa. Hän on lähettänyt meidät olemaan tuon parantavan armon, parantumisen armon viestinviejä. Täällä Myanmarissa tuo sanoma kaikuu erityisellä tavalla, koska maaponnistelee voittaakseen syvälle juurtuneet jakautumiset ja rakentaakseen kansallista ykseyttä. Laumanne kantavat tuon konfliktin merkkejä ja ovat todistaneet rohkeasti uskosta ja vanhoista traditioistaan. Teille evankeliumin julistuksen on siis oltava paitsi lohdutuksen ja voiman lähde myös kutsu vaalia ykseyttä, rakkautta ja parantumista kansan elämässä. Ykseys, jonka jaamme ja jota vietämme, syntyy moninaisuudesta..."

kista synneistämme ja vääristä teistämme. Paeten Kristuksen haavoihin voitte maistaa Isän laupeuden parantavaa balsamia ja löytää voiman tuoda sitä toisille voidellaksenne kaikki haavat ja tuskalliset muistot. Sillä tavoin olette uskollisia todistajia sovinnosta ja rauhasta, jonka Jumala tahtoo hallitsevan jokaisen ihmisen sydämessä ja jokaisessa yhteisössä."

"Tiedän, että kirkko Myanmarissa jo tekee paljon tuodakseen Jumalan laupeuden parantavaa balsamia toisille, erityisesti hädänalaisimmille... vaikka keinot on vähän, monet yhteisöt julistavat evankeliumia toisille heimovähemmistöille, eivät koskaan pakottaen, vaan aina kutsuen ja vastaanottaen. Monenlaisen köyhyyden ja vaikeuksien keskellä monet teistä tarjoavat konkreettista apua ja solidaarisuutta köyhille ja kärsiville. Piispojen, pappien, sääntökuntalaisten ja katekeettojen huolenpidon ja erityisesti Catholic Karuna Myanmarin (Myanmarin Caritas) kiitettävän työn ja paavillisten lähetysseurojen anteliaan avun kautta kirkko tässä maassa auttaa suurta määrää miehiä, naisia ja lapsia erotelematta uskonnon tai etnisen alkuperän perusteella. Voin todistaa, että kirkko täällä elää, että Kristus elää ja on täällä kansanne... Rohkaisen teitä jatkuvasti jakamaan toisten kanssa mittaamattoman viisauden, jonka olette vastaanottaneet, Jumalan rakkauden, joka kumpuaa Jeesuksen sydäimestä."

"Antakoon Herra teidän jatkuvasti kekeä piispallisessa palvelutehtävässänne hänen johdatustaan ja apuaan pyrkisänne edistämään parantumista ja yhteyttä kirkon elämän kaikilla tasoilla, jotta Jumalan pyhä kansa, laumanne, voisi anteeksiannon ja sovittavan rakkauden esimerkkinsä kautta olla suola ja valo sydämille, jotka toivovat sitä rauhaa, jota maailma ei voi antaa. Katolinen yhteisö Myanmarissa voi olla ylpeä profeetallisen todistuksestaan rakkaudesta Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan..."

"Parantumisen palvelutehtävänne ilmenee erityisellä tavalla työssä ekumeenisen vuoropuhelun ja uskontojenvälisen yhteistyön hyväksi. Rukoilen, että jatkuvat ponnistuksenne rakentaa vuoropuhelun siltoja ja solmia rauhan suhteita yhdessä muiden uskontojen seuraajien kanssa kantaisivat runsasta hedelmää sovituksen hyväksi maan elämässä..."

"Pyydän teitä erityisesti työskentelemään nuorten hyväksi. Huolehtikaa heidän kasvatuksestaan terveissä moraaliperiaatteissa, jotka ohjaavat heitä kohtaamaan maailman haasteet, maailman, jota ideologinen ja kulttuurinen kolonialisaatio uhkaa... Yksi Myanmarin kirkon suurista siunauksista on sen nuoris ja erityisesti seminaristien ja nuorten sääntökuntalaisten määrä. Kiittäkäämme siitä Jumalaa..."

"Kirkko Myanmarissa todistaa joka

päivä evankeliumista kasvatusta ja karitatiivisella työllään, puolustaen ihmisoikeuksia ja tukien demokraattisia periaatteita. Huolehtikaa siitä, että katolisella yhteisöllä voisi jatkossakin olla rakentava rooli yhteiskunnan elämässä ja että äänenne kuullaan tärkeissä kansallisissa kysymyksissä, korostaen erityisesti kaikkien, etenkin köyhimpien ja heikoimpien ihmisten arvokkuuden ja oikeuksien kunnioittamista... Viittaan erityisesti tarpeeseen suojella ympäristöä ja turvata maan rikkaiden luonnonvarojen oikea käyttö tulevien sukupolvien hyväksi. Luomakunnan jumalallisen lahjan vaalimista ei voi erottaa terveestä inhimillisestä ja sosiaalisesta ekologiasta..."

Bangladesh, ekumeeninen ja uskontojen välinen kokous

"Olkoon kohtaamisemme selvä merkki tämän maan uskontojen johtajien ja seuraajien ponnistuksista elää yhdessä vastavuoroisesti toisiaan kunnioittain ja hyväntahtoisina. Bangladeshissa, jossa oikeus uskonnonvapauteen on perustavanlaatuinen periaate, nuo ponnistukset olkoot kunnioittava mutta luja moite niille, jotka yrittävät ruokkia jakautumista, vihaa ja väkivaltaa uskonnon nimissä..."

"Yhteistyö haastaa vaalimaan avosydämisyttä. Avosydämisyys on ovi, ei abstrakti teoria vaan eletty kokemus... se vaatii hyvää tahtoa ja hyväksymistä, mutta sitä ei pidä sekoittaa välinpitämättömyyteen tai arkailuun syvimpien vakaumusten ilmaisemisessa... Avosydämisyys on tikapuut kohti Absoluuttista; toimintamme transsendentin ulottuvuuden muistaminen auttaa tajuamaan, että tarvitsemme sydämen puhdistusta... Avosydämisyys on tie, joka johtaa tavoittelemaan hyvyttä, oikeudenmukaisuutta ja solidaarisuutta, tavoittelemaan lähimmäistemme hyvää. "Älä anna pahan voittaa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä" (Room. 12:21)."

"Bangladeshin eri uskonnolliset yhteisöt ovat omaksuneet tämän tien erityisesti pitämällä huolta maasta, yhteisestä kodistamme, ja vastaamalla luonnonkatastrofeihin, jotka ovat koetelleet maata viime vuosina... näemme, kuinka hyvyden tie johtaa yhteistyöhön toisten palvelemiseksi..."

"Avoimuuden, hyväksymisen ja yhteistyön henki uskovien kesken ei vain edistä sopusoinnua ja rauhan kulttuuria, vaan on sen sykkivä sydän. Kuinka paljon maailma tarvitsekaan tätä voimakkaasti sykkivää sydäntä vastustakseen poliittisen korruption virusta, tuhoisia uskonnollisia ideologioita, kiusausta sulkea silmät köyhien, pakolaisten, vainottujen vähemmistöjen ja heikoimpien hädän edessä! Kuinka suurta avoimuutta tarvitaankaan, jotta tavoitetaan maailmamme ihmiset, erityisesti nuoret, jotka usein tuntevat olevansa yksin ja hämmennyksissä etsiessään elämän merkitystä!"

KATT/VIS/CNS

Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja suomeksi

Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja on vihdoin saatavilla myös suomeksi. Teos on suomennos Paavillisen oikeudenmukaisuuden ja rauhan neuvoston vuonna 2004 julkaisemasta kirkon yhteiskunnallisen opetuksen kokoomateoksesta; se laadittiin paavi Johannes Paavali II:n pyynnöstä ja on omistettu hänelle.

Käsikirjan ensimmäinen osa käsittelee kirkon yhteiskuntaopin perusedellytyksiä: Jumalan rakkautta ihmiskuntaa ja yhteiskuntaa kohtaan, kirkon lähetystehtävää, kirkon yhteiskuntaopin luonnetta ja sen historiallisia kehitysvaiheita alkaen paavi Leo XIII:n työväenkysymystä käsittelevästä kiertokirjeestä *Rerum novarum* (1891), ihmispersoonaa ja ihmisoikeuksia sekä yhteiskuntaopin keskeisiä periaatteita ja arvoja. Toinen osa käsittelee kirkon yhteiskuntaopin klassisia aihepiirejä: perhettä, ihmisen työtä, talouselämää, poliittista yhteisöä, kansainvälistä yhteisöä, ympäristöä ja rauhaa. Kolmas osa käsittelee yhteiskuntaoppia kirkon pastoraalisessa toiminnassa ja kristittyjen elämässä – varsinkin uskovien maallikkojen elämässä, joiden erityinen kutsumus maailmassa on "etsiä Jumalan valtakuntaa hoitamalla ajallisia asioita ja järjestämällä ne Jumalan tahdon mukaisesti" (Vatikaanin II kirkolliskokous, *Lumen gentium*, 31).

KATT

Artikkeleita

Eilen – tänään – huomenna

Katolinen kirkko palasi Suomeen jo Venäjän vallan alkuaikoina. Joitakin yksittäisiä katolisia käsityöläisiä, eri alojen ammattilaisia ja kaupustelijoita tosin oli siirtynyt tänne, samoin kuin emämaa Ruotsiin, jo 1700-luvulla, talouden tarvitessa osaavia ihmisiä.

Viihuriin oli perustettu Pyhän Hyacinthuksen seurakunta vuonna 1799, ja se pysyikin pitkään ainoana. Helsingin Pyhän Henrikin seurakunta sai alkunsa vasta 1858, jolloin kirkkoa alettiin rakentaa Mustekalan kortteliin Ullanlinnassa. Näistä alkuajoista on paljon tietoa hukunut, mutta joitakin kiinnostavia tiedonmurusia on löytynyt, niinkin myöhään kuin 1950-luvulla.

Suomalainen sisar

Eräs näistä löydöistä oli Uskon Sanomalehdessä ollut pieni ilmoitus, että suomalaissyntyinen sisar Eucharía oli kuollut Amerikassa, *Missionary Servants of the Holy Trinity* -yhteisön sairaalassa. Lehti kertoi Fanny Nyman-nimisen nuoren tytön matkustaneen Amerikkaan ja kääntyneen siellä katoliseen uskoon, johon hän oli tutustunut jo Suomessa, ja liittyneen vastaperustettuun sisarkuntaan. Sisarkunnan arkistonhoitajalta saimme kyselyyn seuraavat tiedot:

"Fanny Nyman syntyi Helsingissä, Suomessa, 12. huhtikuuta 1878. Kun hän kuoli vuonna 1951, hänellä oli vielä kaksi elossa olevaa sukulaista Helsingissä sekä käly New Orleansissa. Hän saapui Yhdysvaltoihin 22. heinäkuuta 1899. Hän oli luterilainen, mutta liittyi katoliseen kirkkoon 1918 Pyhän Teresan kirkossa Brooklynnissa (NY). Vuonna 1921 hän liittyi Lähetyspalvelijoihin, joihin hän kuului kuolemaansa saakka 1951. Koska olemme lähetysyhteisö, suuren osan elämästään sisar Eucharía teki lähetystyötä. Hän toimi Puerto Ricossa 1924-1929 ja sen jälkeen monissa muissa paikoissa, kunnes sairastui noin vuonna 1946. Hänet siirrettiin sääntökuntamme omistamaan Jeesuksen pyhän nimen sairaalaan (Gadsden, AL), jossa hän oli, välillä terveempänä ja välillä sairaana, kuolemaansa saakka 19. syyskuuta 1951. Hänet on haudattu hautausmaallemme (Holy Trinity, AL). Sisar Theresa Ahern, MSBT, arkistonhoitaja."

Isä Slegers saapuu Suomeen 1949. Pyörän vieressä isä Reijnders ja veli Stefanus, takana isä Slegers ja piispa Cobben, sekä tuntematon mies.

Katolisen kirkon vaihteita itsenäisessä Suomessa

Sarjan päätösosa

Ensikommunio Helsingin Pietarinkadun kappelissa 1917, oikealla isä Wilfrid von Christierson.

Puolalaiset sotilaat

Pyhän Henrikin seurakunta koostui alussa enimmäkseen Venäjän armeijan puolalaisista sotilasta perheineen. Kun Suomi irtautui Venäjästä ja itsenäistyi, suurin osa puolalaisista palasi kotimaahansa Puolaan, mutta muutamat jäivät tänne. Eräs heistä oli Karl Martinsson Rajewsky. Hänen pojantyttärentyttären-

sä kertoi suvussa säilyneistä perimätiedoista. Rajewsky meni naimisiin Alma Salanderin kanssa ja jäi Suomeen. Karl Rajewsky oli suvun tietojen mukaan kotoisin Puolan Koninin kuvernementista, Colinan kylästä. Hän oli syntynyt 1.11.1851. Pyhän Henrikin seurakunnan kirkonkirjoista löytyi tieto vihkimispäivästä 12.10.1899. Hänen vaimonsa oli luterilainen, eikä löytynyt tietoa hei-

dän lastensa mahdollisesta katolisesta kasteesta. Yhteys katoliseen kirkkoon kuitenkin säilyi jossakin muodossa, sillä kertoja Leena Sarin on tuntenut mm. Elisabeth de Godzinskyn, sisar Annikin ja Birgit Klockarsin. Hän kertoi isoisänsä seuraavaa: Karl Einar Rajewsky (nuorukainen kuvan oikeassa reunassa) oli puutarhuri. Hän oli käynyt Billnäsin puutarhakoulun ja sai työpaikan Fiskarsin tehtaalla puutarhurina. Talven tultua hän muutti perheineen Pirkkalaan ja sai paikan Tampereen tapettitehtaalla. Tähän aikaan, 1917-18, Tampere oli kuitenkin vaarallinen paikka punaisten ja valkoisten taistellessa keskenään. Sukunimi Rajewsky kuulosti kovin venäläiseltä, ja Rajewskyn vaimo kehottikin miestänsä sanomaan kysyttäessä oman äitinsä sukunimen. Tehtaalla tulikin eteen tilanne, jossa työntekijät pantiin riviin ja heiltä kysyttiin nimet. "Isoisä sanoi nimekseen Einar Salander ja hän sai elää."

Seurakuntien kasvu

Alkuajan seurakunnat olivat pieniä ja köyhiä, enimmäkseen niihin kuului ulkomaalaisia ja vähemmän suomalaisia. Tosin suomenruotsalainen älymystö tunsi vetoa katolisuuteen, ja 1920-30-luvulla

Artikkeleita

monet heistä kirjoittivat Ruotsin kato-
lisiin lehtiin, samoin kuin mm. kirkko-
herra J. Gijzel. 1925 alkoi Adolf Carling
julkaista Uskon Sanoma -nimistä lehteä,
joka käsitteli katolisen uskon perusasi-
oita, mutta kertoi myös seurakuntien
pikku-uutisista, kuolleista, syntyneistä,
pappien matkoista ja pienten kirkollis-
ten yhdistysten kokoontumisista. Myös
uutisia katolisesta maailmasta kerrot-
tiin, mm. Kiinan entisen pääministerin
vihkimisestä papiksi. Kellojen Kutsu -
Klockorna Kalla alkoi ilmestyä 1938, ja

Tilanne muuttui sotien jälkeen. Viipu-
rin ja Terijoen seurakuntalaiset hajaan-
tuivat ympäri Suomea. Uusia seurakun-
tia ja kirkkoja oli perustettava. Helsingin
Pyhän Marian seurakunta perustettiin
1954. Lahden kappeli ja seurakunta ko-
kosi Viipurin ja Terijoen katolisia evak-
koja, kunnes 1949 seurakunnan keskus
päätettiin siirtää Jyväskylään. Vuonna
1957 perustettiin Tampereen Pyhän Ristin
seurakunta ja siihen liitettiin Vaasan,
Pietarsaaren ja Ruoveden seudut; Pyhän
Ristin kirkko valmistui vasta 1969. Autu-

Turun Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin kirkon vihkiminen 1966.

vuodesta 1969 se ilmestyi nimellä Fides.
Maamme ainoana katolisena lehtenä sil-
lä on vaativa tehtävä katolisen tiedon ja
kulttuurin levittäjänä.

Seurakunnat kasvoivat hitaasti. Ennen
sotaa Suomessa oli neljä seurakuntaa:
Viipurissa ja Terijoella, Turussa ja Helsin-
gissä. Vuonna 1938 Uskon Sanoma antoi
seuraavat tiedot:

"Helsingin seurakunnassa oli vuonna
1937 syntyneitä 16, kuolleita 15. Seura-
kuntaan tuli 57, siitä poistui 21. Lisäys
37 henkeä. Avioliittoon vihittiin 6 paria.
Seurakuntalaisten lukumäärä viime vuo-
den lopussa 1080, siitä Suomen kansalai-
sia 628 eli 58 % ja ulkomaan kansalaisia
452 eli 42 %.

Turun seurakunnassa syntyi vuonna
1937 1, kuoli 1, muualta tuli 13, poistui
7, lisäys 6. Seurakuntalaisten lukumäärä
vuoden lopussa 147 (85 miehenp., 62 vai-
monp.), joista Suomen kansalaisia 64 eli
43 %, (36 miehenp., 28 vaimonp.) ja ul-
komaan kansalaisia 83 eli 57 % (49 mie-
henp., 34 vaimonp.).

Viipurin seurakunnassa oli vuonna
1937 syntyneitä 4, kuolleita 3, seurakun-
taan tulleita 7, siitä poistuneita 9, vähen-
nys 1. Aviopareja vihittiin 1. Lukumäärä
viime vuoden lopussa 418.

Terijoen seurakunnassa ei ollut vuon-
na 1937 yhtään syntynyttä. Lokak. 22
p:nä kuoli 73-vuotias leskirouva Na-
dezhda v. Waldstein. Aviopareja vihittiin
1. Seurakunnasta poistui 7, lukumäärä
vuoden lopussa 84."

Koko maassa oli siis 1789 katolilaista.
Tänään meitä on noin 15000.

aan Ursulan kappeliseurakunta perustet-
tiin 1985, ja siihen kuului Kaakkois-Suo-
mi ja Lahden alue. Seurakunnan keskus
oli Kouvolassa, jonne rakennettiin 1993
Autuaan Ursulan, myöhemmin Pyhän
Ursulan kirkko. Ouluun rakennettiin
kirkko ja perustettiin Nasaretin Pyhän
Perheen seurakunta vuonna 1992. Siihen
kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin
maakunnat. Viimeisimpänä perustettiin
Kuopioon Pyhän Joosefin seurakunta
vuonna 2016.

Portugalista lahjoitettu Fatiman Neitsyt Maria
-patsas Englantilaisella koululla 1970

Nykytilanteesta

Alkuaikoina seurakuntien pienuus
koitui niille eduksi. Papit tunsivat
lähes jokaisen seurakuntalaisensa ja
hengellinen elämä sai syvyyttä. Tosin
välimatkat olivat pitkiä, ja papit oli-
vatkin lähes koko ajan ns. tien päällä.
Tilanne muuttui kuitenkin suhteellisen
nopeasti. 1970-1980-luvuilta alkaen
maahan alkoi saapua pakolaisia, joista
monet olivat katolilaisia. Suomalaisia
liittyi kirkkoon vuosittain. Opiskelijat
muodostavat useassa seurakunnassa
näkyvän osan. Myös katolisia puoli-
soita löytyi ulkomailta.

Papit eivät enää tunne kaikkia seu-
rakuntalaisiaan, messuja vietetään
usealla kielellä ja kirkot ovat käyneet
ahtaiksi. Monet seurakuntalaiset asu-
vat kaukana kirkosta, ja vaikka monil-
la paikkakunnilla onkin mahdollista
viettää katolista messua esim. luteri-
laisessa tai ortodoksisessa kirkossa, on
oman kirkon tarve suuri. Pienten las-
ten kanssa on usein hankala kulkea
busseilla ja raitiovaunuilla, joten hel-
posti jäädään kotiin eikä mennä mes-
suun. Lasten uskonnollinen kasvatus
on seurakunnissa jatkuva huolenaihe.
Luterilainen ympäristö, kouluyhteisö
ja yhteiskunta eivät juuri tue lasten
kasvua omaan uskoonsa. Ensikom-
muunion ja vahvistuksen väliin jää eh-
kä vaarallisen pitkä "tyhjä aika".

Nämä ongelmat tulevat näkymään
ja vaikuttamaan tulevaisuudessakin.
Miten koota useista erillisistä ja oma-
leimaisista seurakunnista yhteen hii-
leen puhaltava hiippakunta? Miten
saada nuoret pysymään kirkossa ja
olemaan jopa ylpeitä omasta uskos-
taan? Kirkkoja ja kappeleita tarvitaan
lisää, suomalaisten pappien tarve kas-
vaa. Vieraista maista ja kulttuureis-
ta tulevat papit oppivat kyllä suomen
kielen, mutta Suomen ja sen katolisen
kirkon historia ja kulttuuri jää väkisin-
kin vieraaksi. Pieni peruskurssi Suo-
men historiasta olisi tarpeen jokaiselle
muualta tulevalle.

Meistä jokainen rakentaa omalla taval-
laan seurakuntansa henkeä. Talkoo-
työtä tarvitaan monessa asiassa, va-
paaehtoisuus on kunniaansa. Suomen
jokaisella katolisella seurakunnalla on
omat erityispiirteensä, jotka erottavat
ne toisistaan. Mutta ne kaikki toimivat
yhden hiippakunnan sisällä, yhden
piispan alaisuudessa. Piispa on se hen-
kilö, jonka pitäisi olla kokoava ja koos-
sapidävä voima, opettaja ja opastaja,
mutta myös kuuntelija ja hengellinen
tuki hiippakuntansa papeille, sisarille
ja maallikoille.

Tuula Luoma OP

Lähteet

Fideksen vuosikerrat
Kellojen Kutsun vuosikerrat
Uskon Sanoman vuosikerrat
Leena Sarin
Finlandia Catholica
Studium Catholicumin lehtileikekokoelma

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar
with the basic teaching of the Catechism
of the Catholic Church? A study group of
English-speaking people meets twice a
month at the **Studium Catholicum, Ritari-
katu 3 b A 4, Helsinki**. The study group
is open to all those who are interested.

The next English Catechisms at the Studium

- Monday December 11th at 18.30
- Monday January 22nd at 18.30

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703,
diana.kaley@studium.fi. Moderator of the
group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin
katedraalissa **torstaina klo 18.00**.

4.1.2018 MARKO PITKÄNIEMI
(Helsinki)

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI

Pyhän Henrikin katedraalissa
Sunnuntaina 7.1.2018 klo 13.00

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentinisiä tai
joskus "gregoriaanisia" messuja vietetään Pyhän Hen-
rikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensim-
mäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine or sometimes a "Gregorian" Mass in Latin
is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the
first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

Artikkeleita

“Löytäen lohdutusta ja voimaa kaikkien niiden lukuisten marttyyrien esimerkistä, jotka ovat vuodattaneet verensä pyhän evankeliumin vuoksi ja joiden joukkoon kuuluu myös piispa Eduard Profittlich SJ, katsokoon katolinen kirkko Virossa luotavasti tulevaisuuteen ja pitäkään kiinni yhteenkuuluvuudesta koko yleismaailmallisen kirkon kanssa, tietäen, että Herran armo on kansanne”, lausui pyhä paavi Johannes Paavali vuonna 2004 Viron apostoliselle nuntiukselle.

Piispa Profittlichista, jonka autuaaksijulistamisprosessi on avattu Vatikaanissa, on määrä tulla ensimmäinen autuas katolinen marttyyri Viron katolisen kirkon historiassa. Profittlich oli ensimmäinen katolinen piispa Virossa. Parhaillaan on käynnissä Viron apostolisessa administratuurissa piispa Eduard Profittlichin elämää ja toimintaa koskevan historiallisen materiaalin kokoaminen ja sen järjestäminen.

Elämänvaiheet

Piispa Eduard Profittlich SJ syntyi 11. syyskuuta 1890 Birresdorfissa Saksassa. Hän oli lähtöisin maanviljelijäperheestä ja syntyi kymmenestä lapsesta kahdeksantena. Veljensä jälkiä seuraten häntä alkoi jo nuorena kiinnostaa pappiskutsumus. Vuonna 1913 hänestä tuli noviiisi Heerenbergissä, josta valmistuttuaan nuori Profittlich siirtyi Valkenbergiin jesuiittien korkeakouluun. Hänet vihittiin alidiakoniksi Trierin katedraalissa vuonna 1916.

Vuonna 1922, kun hänet vihittiin papiksi, Profittlich matkusti jatko-opintoihin Krakovaan. Vuotta myöhemmin, 1923, hän sai siellä filosofian tohtorin arvon ja vuonna 1924 hänestä tuli teologian tohtori. Tohtoriopinnoissa nuori Profittlich keskittyi dogmatiikkaan ja moraaliteologiaan.

Sen jälkeen Profittlich määrättiin lähetystyöntekijäksi ja saarnaajaksi Opoleen, jossa hän toimi maaliskuuhun 1928 saakka. Sieltä hänet edelleen kutsuttiin 9. maaliskuuta 1928 Hampuriin ja hänestä tuli Pyhän Ansgarin kirkon kappalainen erikoistehtävään puolalaisten sielunhoito. Jeesuksen seurun (Societas Jesu) Hampurin osastossa hän antoi 2. helmikuuta 1930 ikuiset lupaukset. Hänen intensiivinen työnsä ja panoksensa ihmisten hyvinvoinnin eteen, jota niin Hampurissa kuin aiemmin Opolessa-

Piispa Eduard Profittlich SJ

Viro voi saada ensimmäisen katolisen marttyyrin

kin oli suuresti arvostettu, mutta ennen kaikkea hänen kokemuksensa puolalaisten sielunhoidosta olivat keskeisiä syitä, miksi tuolloinen apostolinen administrattori Virossa, piispa Antonio Zecchini (1864-1935) kutsui Profittlichin 4. joulukuuta 1930 Tallinnan Pyhän Pietarin ja Paavalin seurakunnan papiksi. Kuusi vuotta myöhemmin, 27. joulukuuta 1936 vihittiin Eduard Profittlich piispaksi; sitä ennen hän oli ollut Viron apostolinen administrattori paavi Pius XI:n nimittämänä 1931 alkaen.

Paimenena Virossa

Profittlichista tuli ensimmäinen katolinen piispa Virossa. Hän toi katoliseen kirkkoon paljon uudistuksia, toimi sielunhoidossa ja ponnisteli vahvistaakseen katolisuutta Virossa, muuttaen imagoaan puolalaisen kirkon katoliseksi kirkoksi. Katolilaisten keskuudessa oli tuolloin enemmän puolaa ja saksaa kuin viroa kotikielenään puhuvia.

Profittlichin aikana vietettiin paljon kasteita ja useita ihmisiä liittyi roomalaiskatoliseen kirkkoon muista tunnustuskunnista. Kun vuonna 1930 Virossa oli vain kolme seurakuntaa ja kaksi pappia, vuonna 1939 oli kymmenen seurakuntaa, 14 pappia sekä 5 sääntökuntaveljeä ja 15 nunnaa.

Hän kehitti ja tuki vironkielisen katolisen kirjallisuuden julkaisemista ja ponnisteli kirkon muuttamiseksi avoi-

memmaksi ja läheisemmäksi virolaisille. Kirkko toimi yhtenä perheenä toisen maailmansodan alkuun saakka. Niille, jotka hänet tunsivat, hän oli hyvä paimen, jonka neuvoa ja tukea kävivät etsimässä monet ei-katolilaiset ja ateistitkin. Erityisesti arvostettiin hänen kykyään ottaa keskustelukumppaniensa ongelmat vakavasti ja syventyä niihin. Uusi kirkon ylipaimen oli kyvykäs ja ahkera työntekijä, joka pystyi hänelle annetun lyhyen ajan kuluessa tekemään yllättävän paljon. Hän oli toisille elävänä esimerkkinä: pian hän alkoi saarnata ja kirjoittaa virokseksi ja hänestä tuli myös Viron tasavallan kansalainen.

Marttyyrikuolema

Sodan alussa Profittlichilla oli mahdollisuus matkustaa Saksaan, mutta hän pyysi ensin paavi Pius XII:lta päätöstä. Paavi antoi täydellisen päätösvapauden piispa Profittlichille. Kuuliaisena Pyhälle isälle hän jäi Viroom. Profittlich pidätettiin 27. kesäkuuta 1941. Ennen sitä hän oli kirjoittanut sukulaisilleen Saksaan: “Onhan toki oikein, että paimen jää lampaidensa luo ja jakaa heidän kanssaan ilot ja surut. Ja minun on sanottava, että tuon päätöksen tekemiseen tarvittiin kyllä monta viikkoa valmistautumista, mutta se ei syntynyt kauhulla ja pelolla, vaan huomattavan suurella ilolla... Olisin halunnut sanoa kaikille, kuinka hyvä on Jumala meitä kohtaan, kun antaudumme hänelle täysin, kuinka onnellisiksi voimme tulla, kun olemme valmiita uhraamaan koko oman elämämme ja vapautemme Kristukselle. Tiedän, että Jumala on kansani. Silloin kaikki menee hyvin. Ja elämäni ja, jos niin täytyy, kuolemanikin on silloin elämä ja kuolema Kristuksessa. Ja se on niin sanomattoman kaunista.” Viimeisessä kirjeessään sisaruksilleen ja sukulaisilleen pyysi Eduard Profittlich heitä vielä kerran rukoilemaan puolestaan, “että Jumalan armo saattaisi minua tulevaisuudessakin, niin että voisin kaikessa, mitä edessäni on, pysyä uskollisena omalle pyhälle kutsumukselleni ja tehtävälleni ja Kristuksen ja hänen valtakuntansa vuoksi uhrata koko oman elin-

Artikkeleita

voimani, ja jos se on hänen pyhä tahtonsa, myös elämäni." Hän lisäsi vielä: "Se olisi kaunein loppu elämälleni."

22. kesäkuuta 1941 allekirjoitti valtiollisen turvallisuuden kansankomissaari majuri Boris Kumm piispa Eduard Profittlichin pidätys- ja kotietsintämääräyksen. Häntä syytettiin vakoilusta. Ja 27. kesäkuuta piispa pidätettiin. Kaikki asiakirjat ja piispan arkisto takavarikoitiin. Vietyjen asiakirjojen olinpaikka ei ole tiedossa.

Isä Eduard pyysi vielä pidättäjältä ennen Siperiaan viemistä, olisiko hänen mahdollista viipyä muutama hetki tabernaakkelin edessä. Sen luvan piispa sai ja hän rukoili Tallinnassa alttarin edessä monen minuutin ajan (todistajien sanojen mukaan).

Kutsumuksia ja suhteita

Kaikkien todistajien mukaan hän oli hyvä paimen, jonka neuvoa ja tukea kävivät etsimässä myös monet ei-katolilaiset. Administraattori Profittlich lähetti Roomaan teologiaa opiskelemaan Alexander Kurtnan. Kansainvälisesti hyvin tunnettu kirjailija Ignace Lepp todistaa, että hän liittyi katoliseen kirkkoon isä Eduardiin tutustumisen seurauksena. Lepp oli myös ensimmäinen Viron tasavallan kansalainen, joka vihittiin katoliseksi papiksi (1941). Vuotta myöhemmin vihittiin papiksi toinenkin Viron tasavallan kansalainen, samoin isä Eduardin kautta katolilaiseksi tullut Alexander Dordett (kuoli vuonna 1984 Wienin yliopiston professorina).

Piispa Profittlichilla oli ystävälliset suhteet Suomeen. Hän vieraili useita kertoja Helsingissä ja Turussa ja ystävyysuhde hänellä oli myös Suomen piispa Cobbenin SCJ kanssa. Kirjallisten lähteiden perusteella myös Cobben lie nee käynyt monta kertaa vierailulla naapurimaan piispan luona, koska hän oli myös Profittlichin piispanvihkimyksessä yhdessä paavillisen lähettilään Aratan ja Riian piispan Rancan kanssa. Piispakivihkimisen jälkeisenä päivänä kohtasivat kolmen maan piispat vuonna 1936 joulukuussa myös Toompean linnassa Viron valtionpäämiehen kanssa. Siellä piispa Cobben arvokkaalla ja hyväntahtoisella esiintymisellään voitti virolaiset puolelleen.

Tässä ei voi jättää mainitsematta Günther Johannes Stipaa. Hän oli katolinen pappi, estofiili, jesuiitta ja kielitieteilijä, syntynyt Ylä-Sleesiassa. Sodan jälkeen hän siirtyi Helsinkiin; hänet vapautettiin jesuiittasääntökunnasta (extra dominum). Stipan kuitenkin vihki papiksi piispa Eduard Profittlich SJ vuonna 1938. Suomessa asuessaan Stipa antoi haastattelun Viron katoliselle kirkolle ja sanoi, että Profittlich oli akateemisesti suurenmoinen ja arvokas, korrekti ihminen. "Mons. Profittlich oli suuri persoonallisuus, jonka alaisuudessa minulla oli kunnia työskennellä. Olimme oikein hyviä ystäviä," Stipa sanoi Kiriku Elu-lehdelle. "Mons. Profittlichin kaikkein huomattavin ominaisuus oli kuitenkin hänen sielunhoitokykynsä, joka selittää monet tuonaikaiset kääntymykset katoliseen uskoon."

Tutkimus ja rukous

Vasta vuonna 1990 avautui mahdollisuus tutustua Eduard Profittlichia koskeviin NKVD:n asiakirjoihin. Niiden pohjalta tiedämme Virossa, että 27. kesäkuuta 1941 takavarikoitiin mm. Tallinnan katolisen seurakunnan jäsenkortisto, saksan-, puolan- ja vironkielisten saarnojen käsikirjoitukset, administraattorin kirjeenvaihto paavin kanssa ja "kaikenlainen kirjeenvaihto". Hänet tuomittiin kuolemaan teloittamalla 21. marraskuuta 1941, mutta hän kuoli ennen tuomion toimeenpanoa Kirovin vankilassa 22. helmikuuta 1942.

Autuaaksi julistamiseksi tarvitsee vielä koota erilaisia asiakirjoja ja esimerkiksi myös kirjeenvaihtoa - niin paljon kuin sitä on mahdollista koota. Se on hänen elämänsä koskevaa tutkimustyötä, joka esitetään Pyhälle istuimelle.

Mutta olennaisempaa pyhäksijulistamisprosessissa on ihmisten rukous Jumalan palvelijan esirukousten kautta. Jumalan palvelija, Kristuksen palvelija, odottaa esirukouspyyntöjä ollakseen siltana ihmisten ja Jumalan välillä ja antaa rukouksille Jumalalta tulevaa rakkautta, rauhaa ja iloa.

Marge-Marie Paas

Lähteet:

- Viron katolinen kirkko, Eduard Profittlichin arkisto, Tallinna
 Klinke, L., Eduard Profittlich, S.J. Ajakiri Akadeemia 2-2002, s. 289-290.
 Salo, Vello, Maarjamaa 2011, nr. 2 (133), s. 1-2: <http://salo.pri.ee/tf.oigus/tf.failid/200511692327/Mm132.pdf>
 Salo, Vello Salo, esitelmä Viron kirkkohistoriaa käsittelevässä konferenssissa, Tarton yliopisto 1996: <http://www.johannes.ee/userfiles/file/tekstid/jesvang.pdf>
 Eduard Profittlichin kirje omaisilleen (viron-tanut R. Öunapuu), Kiriku Elu, nr 7(19), Tallinna 1990, s. 17.
 Pyhän isän joululahja Viron katolilaisille, 27. joulukuuta 1936. Kiriku Elu 7(10), syyskuu 1990, s. 5.
 Günther-Johannes Stipan haastattelu loka-kuussa 1989, Kiriku Elu 7(10), syyskuu 1990, s. 8

Rukouspyyntö Jumalan palvelijan Eduard Profittlichin SJ esirukouksen kautta:

Kaikkivoivaltias Jumala, Sinun Poikasi kärsi ja kuoli ristillä ihmisten pelastukseksi. Hänen esimerkkiään seuraten palvelijasi piispa Eduard Profittlich SJ rakasti sinua koko sydämeästään, palveli sinua uskollisesti vainon aikana ja antoi elämänsä kirkon edestä. Lue hänet autuaittesi joukkoon, jotta hänen uskollisuutensa ja rakkautensa esimerkki loistaisi koko maailman edessä. Pyydän sinua, hänen esirukoustensa kautta kuule rukoukseni... Kristuksen, Herramme kautta. Aamen.

Rukousta voi käyttää yksityisesti.
 + Piispa Philippe Jourdan,
 Tallinna 1.6.2017

Jumalan palvelijan piispa Eduard Profittlichin SJ autuaaksijulistamisprosessiin liittyen Viron apostolinen administratuuri pyytää lähettämään tiedot Jumalan palvelijan esirukousten kautta tapahtuneista ihmisistä sähköpostitse: katolikuinfo@gmail.com.

Perheen rukous Marian avulla

Rukous on tärkeää, mutta ei aina helppoa. Paavi Franciscuksen sanoin sitä "vaikeuttavat nykyinen elämäntyyli, työaikataulut, nykymaailman monimutkaisuus, jossa monet omaksuvat hektisen elämänrytmin vain pysyäkseen hengissä. Silti perheen on jatkuvasti oltava paikka, jossa opetetaan käsittämään uskon perusteet ja kauneus, rukoilemaan ja palvelemaan lähimmäistä..." (*Amoris laetitia*, 287).

Kristityillä vanhemmilla on erityinen tehtävä kasvattaa lapsensa rukoukseen. Vanhempien konkreettinen esimerkki, rukoileminen yhdessä lasten kanssa, on tärkeää:

"Äidit, opettatko lapsillenne kristilliset rukoukset? Valmistatko lapsenne yhdessä pappien kanssa sakramentteihin, jotka he nuorina vastaanottavat: rippisiin, kommuunioon ja vahvistukseen? Rohkaisetko heitä sairaina ollessaan ajattelemaan kärsivää Kristusta ja huutamaan avuksi Neitsyt Mariaa ja pyhiä? Rukoiletteko perheenä yhdessä ruusukkoa? Ja te isät, rukoiletteko lastenne ja koko kotiyhteisön kanssa edes silloin tällöin? Teidän esimerkinne rehellisyydestä ajatuksissa ja teoissa liittyen johonkin yhteiseen rukoukseen on oppitunti elämää varten ja todella arvokasta jumalanpalvelusta. Näin tuotte rauhan kotinne... Muistakaa, että tällä tavalla te rakennatte kirkkoa!" (Johannes Paavali II, siteeraten Paavali VI:n sanoja, *Familiaris consortio* 60).

Paavi Franciscus taas muistuttaa yksinkertaisistakin hetkistä: "On kaunista, kun äidit opettavat pikkulapsia lähettämään lentosuukon Jeesukselle tai Neitsyt Marialle. Kuinka paljon hellyyttä tähän eleeseen sisältyykään! Tuolla hetkellä lasten sydän muuttuu rukouksen tilaksi" (AL 287).

Ja edelleen: "Joka päivä voidaan löytää muutama minuutti aikaa olla yhdessä elävän Herran edessä, kertoa hänelle huolestuttavat asiat, rukoilla perheen tarpeiden puolesta, rukoilla vaikeuksia kokevien puolesta, pyytää häneltä apua rakastamiseen, kiittää häntä elämästä ja hyvistä asioista, pyytää Neitsyt Mariaa suojelemaan meitä äidinviittansa alla. Yksinkertaisin sanoin tämä rukoushetki voi tehdä todella paljon hyvää perheel-

le. Erilaiset kansanhurskauden muodot ovat hengellinen aarre monille perheille. Yhteisöllinen rukouksen tie huipentuu yhteisessä osallistumisessa eukaristiaan... Eukaristian ravinto on voima ja innoite elää avioliittoa joka päivä todeksi 'kotikirkkona'" (AL 318).

Paavi Franciscus korostaa: jokaisen perheen tulisi katsoa Nasaretin pyhän perheen kuvaa (AL 30, vrt. 66). Johannes Paavali II pyysi Nasaretin pyhän perheen apua kaikille perheille seuraavin sanoin:

"Jumalan salatun suunnitelman mukaan Jumalan Poika eli monta pitkää kätetyn elämän vuotta Nasaretin pyhässä perheessä. Siksi se on kaikkien kristillisten perheiden malli ja esikuva. Se oli ainutlaatuinen maailmassa. Se eli nimeä ja hiljaista elämää pienessä paletinlaisessa kaupungissa. Se kärsi köyhyyden, vainon ja maanpakolaisuuden koettelemukset. Se ylisti Jumalaa ainutlaatuisen ylevällä ja puhtaalla tavalla. Se ei jätä auttamatta kristillisiä perheitä, ja todellakin kaikkia maailman perheitä, olemaan uskollisia jokapäiväisille velvollisuuksilleen, kestämaan elämän huolet ja ahdingot, olemaan avoimia ja anteliaita toisten tarpeille ja toteuttamaan iloiten Jumalan heitä koskevan suunnitelman.

Pyhä Joosef, vanhurskas, väsymätön työntekijä ja haltuunsa uskottujen oikeamielinen suojelija, varjelkoon, puolustakoon ja valaiskoon niitä aina.

Neitsyt Maria, joka on kirkon äiti, olkoon myös 'kotikirkon' äiti. Hänen äidillisellä avullaan tulokoon jokainen kristillinen perhe 'pikkukirkoksi', joka heijastaa ja elää todeksi Kristuksen kirkon salaisuutta. Olkoon hän, Herran palvelijatar, esimerkki nöyrästä ja auliista Jumalan tahdon hyväksymisestä. Lohduttakoon hän, sureva äiti ristin juurella, kärsimyksissä ja pyyhkiköön kaikkien perheensä vaikeuksista kärsivien kyynleet.

Olkoon Kristus, Herra, kaikkeuden kuningas ja perheiden kuningas, läsnä jokaisessa kristillisessä kodissa, niin kuin hän oli Kaanan häissä, jakaen valoa, iloa, tyyneyttä ja voimaa... pyydän häneltä, että jokainen perhe tekisi auliisti oman osansa hänen valtakuntansa tulemiseksi tähän maailmaan, 'totuuden ja elämän, pyhyiden ja armon, vanhurskauden, rakkauten ja rauhan valtakunnan', jota kohti historia on matkalla" (FC 86).

Katri Tenhunen

Artikkeleita

Turun vanha ja kaunis tapa julistaa joulurauha juontaa juurensa kauas vuosisatojen taa. Tarkkaa tietoa ei kuitenkaan ole siitä, milloin joulurauha on tullut Suomeen ja erityisesti Turkuun, mutta julistus lienee ollut käytössä ainakin jo silloin, kun virallinen ero kirkollisen ja maallisen vallan välillä 1320-luvulla oli tapahtunut.

Tähän Turun tärkeään asemaan keskiajalta Turun paloon 1827 asti viittaa myös sanonta ”Suomen Turku” julistaa joulurauhan. Sen voidaan ymmärtää viittaavan myös siihen, että Turku nykytietämyksen mukaan on ainoa kaupunki, joka on vaalinut tätä perinnettä lähes katkeamattomana vuodesta toiseen. Joulurauhan tiedetään jääneen julistamatta vuosina 1721, 1917 ja 1939. Lisäksi vuosien 1809-1815 välillä lienee ollut katkos. Vuonna 1943 Turussa kyllä julistettiin joulurauha, mutta se radiotiin Raualta. Ja vuonna 1885 julistuspaikkana Turussa oli poikkeuksellisesti nykyisen Åbo Akademin kansliarakennuksen parveke. Vuodesta 1886 lähtien julistus on tapahtunut tutulta Brinkkalan parvekkeelta. Joulurauhalla ei alun perin ole ollut ainoastaan juridista merkitystä.

kaikki myyminen ja kaupankäynti sekä uhataan krouvareita sakolla, mikäli he myyvät siemaustakaan olutta seitsemän jälkeen illalla. Lisäksi kielletään joulupukki, koska se luetaan sarvipäisten nelijalkaisten puettujen olioiden joukkoon. Kiellettyjä olivat myös häpeälliset tanssit ja luvattomat yöreissut. Tulen käsittelyssä kehoitetaan varovaisuuteen ja kielletään olkien tuominen sisään sakon uhalla. Viimeksi neuvotaan tutkimaan itseään ja varoitetaan rangaistuksella niitä, jotka hylkäävät hyvät neuvot.

1700-luvulta lähtien julistustapah-tumaan liittyy oleellisena osana myös musiikki. Siksi vanhoissa ruotsinkielisissä kuulutusteksteissä tapahtuma on nimeltään ”utblåsa julfred”. Turussa joulurauha onkin kaupungin vanhin musiikkiperinne. Tapana lienee ollut ensin musisoida tai rummuttaa ja sitten julistaa julkisesti ovien ja ikkunoiden ollessa avoinna sekä ruotsin että suomen kielillä yleinen joulurauha.

Tilaisuutta on toisinaan myös väritetty esim. järjestämällä paraati levite-tyin lipuin tai kaupunki on joulurauhan yhteydessä tarjonnut kestityksen. Usein paikalla on järjestetty ns. avoimien ovien konsertti raatihuoneella. Ohjelmisto on vaihdellut ja sitä on kritisoitu milloin tyylin ja tunnelman puutteen vuoksi, milloin musikaaliseksi roskaksi. Nykyiset musiikkikappaleet ”Jumala ompe linnamme”, ”Maamme” ja ”Porilaisten

Huomenna, jos Jumala suo – Suomen Turku julistaa joulurauhan

Jo ennen kristinuskon tuloa Pohjoismaiden kuninkailta oli tapana taata rauha ja turvallisuus eri yhteiskunnan ja jokapäiväisen elämän tilanteissa. Täältä ovat peräisin naisrauha, markkinarauha, kärjärauha ja yli 20 muuta tunnettua kuninkaanrauhaa. Koska useat rauhat liittyivät myös yhteiskunnan ja jokapäiväisen elämän eri tilanteisiin, ne olivat myös tilannerauhoja. Merkittävimpana tilannerauhana voidaan pitää joulurauhaa. Pakanallisena aikana joulu oli ollut uhrujuhla rauhasta. Kristinuskon myötä rauhan merkitys kasvoi. Joulusta tuli sekä Kristuksen syntymäjuhla että lisääntyvän valon myötä voiton symboli.

Ruotsista joulurauha kulkeutui ristiretkien myötä Ruotsin valtakunnan itäiseen maakuntaan, nykyisen Suomen alueelle. Joulurauhaan liittyi katolisen kirkon tahto saada ihmiset hakemaan lohtua uskonnosta ja Raamatun opeista. Siksi jokaisen kristityn edellytettiin hakeutuvan Jumalan huoneeseen ja elämään kristillisesti, jotta Jumala ei kiukustuisi. Joulun vietossa korostui vahvasti kirkon pyrkimys saattaa ihmiset uskon piiriin.

Valtakuntaan liitetyt uudet osat omaksuivat yhteiset tavat ja perinteet. Se sai

tuntemaan, että ollaan yhtä ja samaa kansakuntaa. Tällä tavoin joulurauha on ollut kiinteästi sidoksissa myös valtiiovallan poliittisiin pyrkimyksiin. Tämä näkyi vielä Ruotsin suurvalta-yrityksissä 1600-luvulla, kun Baltian maat tulivat osaksi Ruotsia. Perintönä tästä joulurauha julistetaan tänä päivänä myös Tallinnassa.

Se, miten pitkään joulurauha vallitsi, vaihteli paikkakunnittain. Yleensä se alkoi aatosta ja kesti 20 päivää. Sinä aikana kaikki kaupankäyntiin liittyvä toiminta ja oikeudelliset tapahtumat pysähtyivät. Hallinto suoritti ainoastaan kaikkein välttämättömimmät tehtävät. Kotona tuli vallita lepo ja rauha.

Lakimääräiseksi joulurauha lienee tullut Ruotsissa 1200-luvulla. Yleinen ja yhtenäinen käytäntö pohjoismaissa oli rangaista häiritsijää ja rauhan rikkojaa ankarammin kuin muulloin. Tähän viittaa julistustekstissä oleva sanonta ”raskauttävien asiainhaarain vallitessa”. Sakkojen tiedetään olleen jopa niin suuret, että rikkomuksen tehnyt joutui suuriin vaikeuksiin.

Jotta jokainen tiesi, miten joulurauhan vallitessa oli elää ja käyttäytyä, sisältyi julistustekstiin alun perin runsaasti hyvinkin yksityiskohtaisia ohjeita kunnialliseen elämäntapaan. Tekstin sisältö saattoi vaihdella, mutta perusluonteeltaan se kuitenkin oli sama.

Joulurauhan kukoistuskautta oli 1700-luku, jolloin julistustekstistä voidaan erottaa selkeästi viisi kohtaa. Siinä kuulutetaan joulurauhaa, kielletään

marssi” ovat kuuluneet vakio-ohjelmaan vuodesta 1903 lähtien.

Turun palossa syyskuussa 1827 julistuksen alkuperäinen sanamuoto tuhoutui. Maistraatin sihteeri kirjoitti palon jälkeen ulkomuistista tekstin, josta tuli paljon tiivistetympi versio. Se muistuttaa kuitenkin vielä sopimattomasta käyttäytymisestä ja päättyy toteamukseen paikasta ja päivämäärästä. Vuosien kuluessa sanamuoto ja sisältö ovat muuttuneet nykyiseen muotoon.

Nykyinen julistusteksti on korukirjoitettu pergamentille, johon keskiaikaisen esikuvan mukaan kuuluu puiseen sinetikuppiin sijoitettu kopio Turun kaupungin sinetistä vuodelta 1309. Pergamenttikäärön on tyyllitelletyt turkulainen taiteilija Taino Torpo vuonna 1956, jona jouluaattona ”ei luettukaan enää vanhanaikaista tekstiä miltä tahansa paperilta”. Alun perin nimittäin joulurauhan julistusteksti sisältyi valankaavoja ja julistuksia sisältäneeseen kokoelmaan. Vuosittain teksti kirjoitettiin pitkäsyiselle lumppupaperille musteella käsin ja näitä tekstejä kerättiin pahvikantiinseen käsikirjoitusniteeseen. Niteen sisällystä kartoitettiin useiden vuosikymmenien aikana.

Artikkeleita

Tiedotusvälineiden kautta julistus-tapahtuma on tullut laajalti tunnetuksi. Tapahtuma ei kuitenkaan ole turkulainen erikoisuus, sillä muissakin Suomen kaupungeissa julistetaan joulurauha, samoin muutamissa pohjoismaisissa ja Viron kaupungeissa. Tekstit muistuttavat turkulaista julistustekstiä, mutta niihin saattaa sisältyä joulutervehdyksen ohella ajankohtaista asiaa. Poikkeuksena on Tampereen julistuksen sisältö, joka korostaa erityisesti rauhan merkitystä luoden samalla luottamusta ja uskoa paremmasta huomista.

Myös ulkoisissa puitteissa on vuosien kuluessa tapahtunut muutoksia. Vanha turkulainen asiakirjamerkintä osoittaa, että joulurauha oli tapana julistaa "raatihuoneen avoimista ovista ja ikkunoista". Ennen Turun paloa julistus tapahtui Samuel Bernerin komeasta barokkityylisestä raatihuoneesta, sen keskiakselilla sijainneen 2. kerroksen balustradikaiteen takaa. Tällä kohtaa rakennusta oli pariovi, joka avautui sisään. Kun palon jälkeen Brinkkalan talo muutettiin uudeksi raatihuoneeksi, joulurauha julistettiin nykyisen parvekeoven paikalla olleesta ikkunasta, johon oli levitetty "hulmuava vaate". Kun rakennus 1884-1886 perusteellisesti korjattiin, julkisivuun porttikäytävän yläpuolelle rakennettiin nykyinen parveke.

Julistustapahtuman kunniaksi parveke verhotaan lainkäytön punaisella veralla. Nykyisin verka on koristeltu Turun kaupungin heraldisin vaakunoin ja goottilaisella A-kirjaimella. Todennäköisesti verka on peräisin samalta vuodelta kuin nykyinen pergamentti. Parvekkeella on lisäksi reunoilla joulukuuset, yksi kummallakin puolella pariovea. Ja keskellä kaidetta on vanhan, Tanskasta sotasaaliiksi 1500-luvulla ryöstetyn kuvaamatun faximile-jäljennös. Tilaisuuden kunniaksi talon lippusalkoon on nostettu kaupungin vaakunalippu. Aikaisemmin verka oli yksivärinen ja reunoja kiersi hapsut. Parvekkeella oli pareittain kuuset molemmilla reunoilla ja salossa liehui Suomen siniristilippu.

Tarja Tuulikki Laaksonen

FD i arkitektrens historia (Tekniska universitetet Tammerfors) med speciell inriktning på historiska interiörer samt kulturhistorisk värdering. FM i kulturhistoria (Åbo universitet) och i konsthistoria med konstteori (Åbo Akademi).

Katekeettakurssi vuonna 2018

Lasten ja nuorten johdattaminen uskoon ja heidän opetuksensa on yksi kauneimmista tehtävistä, joita meillä kirkossa on.

Se on kuitenkin myös niin tärkeä tehtävä, että sitä harjoitettaessa on hyvä olla vahva teologinen ja pedagoginen osaaminen ja siihen liittyvien metodien tuntemus. Näitä taitoja antaa katekeettojen koulutuskurssi, jota jo kahden vuoden ajan on toteutettu hiippakunnassamme: vuonna 2016 Helsingissä ja vuodesta 2017 alkaen kaikissa seurakunnissa. Turussa, Tampereella, Helsingissä ja Oulussa tämän vuoden kurssi on päättynyt ja 19 uutta katekeettaa saanut todistuksensa. Kuopiossa ja Jyväskylässä uusi kurssi alkoi syksyllä ja jatkuu ensi kesään saakka. Tilanteen mukaan kurssi toteutetaan kolmena tai neljänä viikonloppuna vuodessa. Osallistujien tulee varautua myös itseopiskeluun ja kotitehtäviin. Kurssin päätteeksi piispa Teemu Sippo SCJ antaa osallistujille pyhän messun yhteydessä todistuksen ja piispallisen luvan toimia katekeettana hiippakunnassa. Kurssille voivat kuitenkin osallistua myös kiinnostuneet vanhemmat, jotka pohtivat, kuinka välittää usko lapsilleen, ja myös uskonnonopettajat, joita kiinnostavat modernit katoliset didaktiset ja uskonnonpedagogiset metodit.

Teksti Petra Bumgarten

Vuoden 2018 kurssikerrat

Helsinki (Katekeettinen keskus, Kuusitie 6) 4.2., 15.3., 19.8., 7.10. klo 11.30-17.30

Turku (seurakuntasali) 3.2., 14.3., 6.10., 24.11 klo 10.00-16.30

Oulu (seurakuntasali) 10.3., 9.6., 13.10., 17.11. klo 10.00-17.00

Rovaniemi (paikka ilmoitetaan myöhemmin) 11.3., 10.6., 14.10., 11.11. klo 9.30-16.30

Kouvola (seurakuntasali) 17.-18.3., 21.-22.4., 8.-9.9 la klo 10.00-16.30, su noin 3 tunnin ajan messun jälkeen

Kuopio (seurakuntasali) 20.1., 7.4. ja 15.9. klo 10.00-14.30

Jyväskylä (seurakuntasali) 10.-11.2. ja 1.-2.9. la klo 10.00-16.30, su noin 3 tunnin ajan messun jälkeen.

Kuopiossa ja Jyväskylässä ensimmäinen kurssikerta oli jo syksyllä, mutta opettajan kanssa voi neuvotella, olisiko mahdollista tulla mukaan.

Ilmoittautuminen seurakuntien kirkkoherroille; Helsingin kurssin osallistujat Katekeettiseen keskuksen petra.bumgarten@katolinen.fi. Häneltä saa myös lisätietoja kurssista. Kurssikieli on englanti, joten englannin perustaidot vaaditaan.

Harjoittelija Saksasta

"Nimeni on Stephanie Jarvers ja olen täällä harjoittelijana ensi vuoden. Suomen taitoni ei vielä ole kovin hyvä, mutta toivon, että se paranee nopeasti. Haluan lyhyesti esitellä itseni. Olen kotoisin Osnabrückistä Saksasta ja viime vuodet olen opiskellut Göttingenissä englantia ja pohjoismaisia kieliä. Kandidaatintutkintoni jälkeen tunsin, että on aika tehdä jotakin muuta. Siksi päätin tehdä harjoittelujakson ja iloitsen ajasta luonanne Helsingissä. Sen mahdollistaa Bonifatiuswerkin "Praktikum im Norden" -ohjelma, jossa nuoria Saksasta lähetetään Pohjoismaihin auttamaan katolista kirkkoa diasporassa. Helsingissä työskentele Katekeettisen keskuksen, Caritaksen ja Pyhän Marian seurakunnan tehtävissä. Tällaisena kaikkien kauhistuttavien uutisten aikana on joskus vaikea pysyä rohkeana ja toiveikkaana, mutta ajattelen, että usko voi auttaa meitä katsomaan myönteisesti tulevaisuuteen. Toivon että meillä on hyvä ja innostava yhteistyöjakso, opimme toisiltamme ja vahvistamme maittemme suhteita. Olkaamme yhdessä merkinä yhteishengestä ja ystävydestä. Odotan innolla tulevaa aikaa ja monia uusia kokemuksia."

Joulu länsirintamalla vuonna 1914 on jäänyt historiaan esimerkkinä rauhasta jouluyönä. Vaikka käsky lopettaa sotatoimet ei virallisesti korkeammalta taholta annettu, laukukset loppuivat ja vihollisesta tuli hetkeksi ihminen. Juoksuhautojen reunoille nousi kynttilöitä ja lyhtyjä. Ne toivottivat "Hyvää Joulua". Brittiläinen sotamies Frederick W. Heath kirjoitti tapahtumasta kirjeen, jossa hän kuvaili jouluyön tapahtumia. Saksalaisten puolella laulettiin "Stille Nacht, Heilige Nacht", englantilaisten puolella "Silent Night". Jouluaamun sarastaessa molemmat osapuolet kohtasivat ei-kenenkään-maalla, kätelivät toisiaan ja vaihtoivat lahjoja: tupakkaa, snapseja, muonaa. Joulun sanoma kosketti heitä kaikkia. Kirje julkaistiin 9.1.1915 sanomalehti North Mailissa. Myös monet muut kirjoittivat jouluyön tapahtumista kotiväelle tai kertoivat useamman päivän kestäneestä aselevosta myöhemmin muistelmissaan.

Teksti teoksesta Joulurauha Suomen Turusta, Kunttu Tapani, Timo Soikkanen, Tarja Tuulikki Laaksonen, Otava 2015.

Uutuuksia

KIRKON YHTEISKUNTAOPIN KÄSIKIRJA

Nid. 342 s. KATT 2017. Hinta 28,-

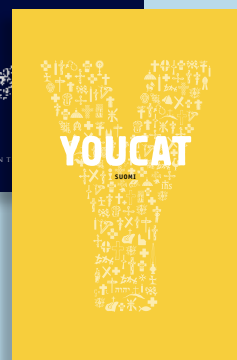
YOUCAT

Katekismus nuorille

Sid. 300 s. KATT 2017. Hinta 20,-

Tilaa joululahjakirjat
17.12. mennessä!

katolinenkirjakauppa.net

Rukous

Rukouksen apostolaatti 2018

SUOMI

TAMMIKUU – Lähetystyö

Rukoilkaamme Aasian uskonnollisten vähemmistöjen puolesta, että kristityt ja muut uskonnolliset vähemmistöt Aasian maissa voisivat täysin vapaasti harjoittaa uskoaan.

HELMIKUU – Yleinen

Rukoilkaamme korruption torjumisen puolesta, että ne, joilla on aineellista, poliittista tai hengellistä valtaa, pystyisivät vastustamaan kaikkia korruption kiusauksia.

MAALISKUU – Lähetystyö

Rukoilkaamme sen puolesta, että koko kirkko näkisi hengellisen ohjauksen tärkeyden sekä henkilökohtaisella että yhteisöllisellä tasolla.

HUHTIKUU – Yleinen

Rukoilkaamme taloudesta vastaavien puolesta, jotta heillä olisi rohkeutta torjua kaikki taloudellinen syrjintä ja kykyä avata uusia teitä.

TOUKOKUU – Lähetystyö

Rukoilkaamme maallikkojen lähetystehtävän puolesta, jotta uskovat maallikot voivat toteuttaa erityistä lähetystehtäväänsä vastaten luovasti maailman nykyisiin haasteisiin.

KESÄKUU – Yleinen

Rukoilkaamme sosiaalisten verkostojen puolesta, jotta ne työskentelisivät kaikkien mukaan ottamiseksi toistensa erilaisuutta kunnioittaen.

HEINÄKUU – Lähetystyö

Rukoilkaamme pappien ja heidän pastoraalisen tehtävänsä puolesta, jotta papit, jotka kokevat pastoraalisessa työssään uupumusta ja yksinäisyyttä, löytäisivät apua ja lohdutusta Herran läheisyydestä ja pappisveljiensä ystävyydestä.

ELOKUU – Yleinen

Rukoilkaamme perheiden puolesta, että talousmiesten ja poliitikkojen kauaskantoiset päätökset suojelisivat perhettä yhtenä ihmiskunnan aarteista.

SYYSKUU – Yleinen

Rukoilkaamme nuorten puolesta Afrikassa, että heillä olisi pääsy koulutukseen ja työhön omista maistaan.

LOKAKUU – Lähetystyö

Rukoilkaamme sääntökuntalaisten puolesta, että he ponnistelisivat ollakseen läsnä köyhien, syrjittyjen ja vailla ääntä olevien keskuudessa.

MARRASKUU – Yleinen

Rukoilkaamme rauhan puolesta, että rakkauden ja vuoropuhelun kieli aina voittaisi ristiriidan kielen.

JOULUKUU – Lähetystyö

Rukoilkaamme uskon välittämisen puolesta, jotta uskon palvelemiseksi ja välittämiseksi työskentelevät löytäisivät kulttuuridialogissa nykyajan olosuhteisiin sopivan kielen.

SVENSKA

JANUARI – Evangelisationen

Att de kristna och andra religiösa minoriteter i Asien får praktisera sin tro i full frihet.

FEBRUARI – Universell

Att de som har materiell, politisk eller andlig makt, ska kunna motstå varje lockelse till korruption.

MARS – Evangelisationen

Att kyrkan inser vikten av en omdömesgill andlig utveckling, både på personlig och samhällsnivå.

APRIL – Universell

Att de styrande med ansvar för ekonomin har modet att avvisa alla former av utslagning, och finner nya öppningar inom ekonomin.

MAJ – Evangelisationen

Att lekmännen troget följer sin kallelse genom att, på ett kreativt sätt möta dagens utmaningar.

JUNI – Universell

Att man på sociala medier respekterar varandra som personer, trots olikheter i åsikter.

JULI – Evangelisationen

Att präster som erfar trötthet och ensamhet i sitt pastorala arbete, ska finna tröst och förtrohet med Herren och i vänskapen med sina medbröder.

AUGUSTI – Universell

Att långsiktiga ekonomiska och politiska beslut värnar familjen som en av mänsklighetens skatter.

SEPTEMBER – Evangelisationen

Att de unga i Afrika får tillgång till utbildning och arbete i sina hemländer.

OKTOBER – Universell

Att kvinnor och män vigda till tjänst i kyrkan förnyar sin kallelse, att vara nära de fattiga, marginaliserade och de som inte kan göra sin röst hörd.

NOVEMBER – Evangelisationen

Att kärlek och dialog som medel alltid segrar över väpnade konflikter.

DECEMBER – Universell

Att de som är engagerade i att förmedla tron, i dialog med människor, finner ett språk som talar till dagens olika kulturer.

ENGLISH

JANUARY – Evangelization

That Christians, and other religious minorities in Asian countries, may be able to practise their faith in full freedom.

FEBRUARY – Universal

That those who have material, political or spiritual power may resist any lure of corruption.

MARCH – Evangelization

That the Church may appreciate the urgency of formation in spiritual discernment, both on the personal and communitarian levels.

APRIL – Universal

That economists may have the courage to reject any economy of exclusion and know how to open new paths.

MAY – Evangelization

That the lay faithful may fulfil their specific mission, by responding with creativity to the challenges that face the world today.

JUNE – Universal

That social networks may work towards that inclusiveness which respects others for their differences.

JULY – Evangelization

That priests, who experience fatigue and loneliness in their pastoral work, may find help and comfort in their intimacy with the Lord and in their friendship with their brother priests.

AUGUST – Universal

That any far-reaching decisions of economists and politicians may protect the family as one of the treasures of humanity.

SEPTEMBER – Universal

That young people in Africa may have access to education and work in their own countries.

OCTOBER – Evangelization

That consecrated religious men and women may bestir themselves, and be present among the poor, the marginalized, and those who have no voice.

NOVEMBER – Universal

That the language of love and dialogue may always prevail over the language of conflict.

DECEMBER – Evangelization

That people, who are involved in the service and transmission of faith, may find, in their dialogue with culture, a language suited to the conditions of the present time.

Artikkeleita

Loppiaisen kodinsiunaus

20-C+M+B-18

Uuden vuoden alussa on seurakunnissa taas saatavissa kodinsiunaustarjontaa idän tietäjien käynnin muistoksi.

Nähtyään uuden kuninkaan syntymätähden taivaalla he saapuivat tähden opastamina Betlehemiin, josta he löysivät maailman Vapahtajan yhdessä äitinsä Marian ja Joosefin kanssa (vrt. Matt. 2:1-12). He kumarsivat kunnioittavasti kuningastaan ja antoivat hänelle arvokkaita lahjoja: kultaa, suitsuketta ja mirhaa. Seimessä makaavan Jeesus-lapsen tapaaminen ilahdutti heitä suuresti. Hän täytti heidän sydämensä toivolla, että hän kerran tulee pelastamaan heidän omat kansansa. Tämän siunauksen kanssa jokainen lähti takaisin omaan kotimaahansa, jossa he kertoivat ihmisille Vapahtajan syntymästä. Sillä tavalla idän tietäjistä tuli ikään kuin kirkon ensimmäisiä lähetystyöntekijöitä. Tästä syystä Herran ilmestymisen juhlapyhää eli loppiaista (6.1.) on perinteisesti pidetty myös lähetystyön juhlanä.

Monissa katolisissa maissa lapset ja nuoret pukeutuvat loppiaisen aikaan itämaiden tietäjiksi tai kuninkaiksi ja vaeltavat talosta taloon laulaen ja pyytäen lahjoitusta lähetystyön hyväksi. He kirjoittavat liidulla talon ulko-oveen tekstiin "20*C+M+B*18", joka merkitsee: "Jumala siunatkoon tätä taloa vuonna 2018". Kirjaimet C+M+B toimivat latinankielisenä rukouksena, joka on oikeastaan lyhennys sanoista Christus Mansionem Benedicat (Kristus taloa siunatkoon). Ne myös viittaavat nimiin, jotka aikojen kuluessa on annettu kolmelle idän viisaalle: Caspar, Melchior ja Balthasar.

Pohjoismaiden Missiolta saatu tekstistä "20*C+M+B*18" muodostuva kodinsiunaustarra muistuttaa meitä tästä kauniista perinteestä. Voimme saada kotimme siunatuksi ja samalla tukea lähetystyötä lahjoittamalla esim. 2 € tai enemmän jokaista siunaustarraa ja tekstiä kohti, kun hankimme niitä omasta seurakunnastamme. Siunaustarralla pyydämme Herraa Jeesusta olemaan aina meidän kanssamme, asumaan sekä meidän kodissamme että sydämissämme ja kaikkien niiden ihmisten sydämissä, jotka vuonna 2018 käyvät luonamme.

Hiippakunnan
lähetystyöasioiden hoitaja
Isä Toan Tri Nguyen

KAIKKI AVUSTUKSET SUORAAN HIIPPAKUNNAN KANSLIAN LÄHETYSAVUSTUSTILILLE:

FI09 1745 3000 1270 60

* * *

Miten siunataan koti loppiaisenä?

Kun koko perhe on kokoontunut yhteen, aloitamme siunausrukouksen ristinmerkillä ja lausumme yhdessä Herran rukouksen ja Terve Maria -rukouksen. Sitten isä tai äiti lukee yksin tai yhdessä lasten kanssa siunauksen. Sen jälkeen joku kiinnittää siunaustarran asunnon oveen tai sisäänkäynnin läheisyyteen niin, että se muistuttaa siunauksesta ohikulkijoille. Lopuksi juhlitaan yhdessä tapahtumaa.

Siunausrukous:

Esilukija: Jumala, taivaallinen Isämme! Saattakoon siunauksesi kaikkia niitä, jotka käyvät ulos ja sisään tästä ovesta. Pidä suojeleva kätesi meidän kotimme yllä tämän vuoden aikana.

Kaikki: Aamen.

* * *

Hur välsignar man ett hem på trettondagen?

När hela familjen är samlad inleds välsignelsebönen med korstecknet. – Vi gör korstecknet och ber bönerna Fader vår och Hell dig Maria tillsammans. Därefter läser pappan eller mamman ensam

eller tillsammans med barnen välsignelsen. Efter det fäster någon klistermärket med välsignelsen på hemmets dörr eller i närheten av den så att den som stiger in i hemmet blir påmind om att det är ett välsignat hem. Till slut firar man välsignelsen tillsammans.

Välsignelsebönen:

Ledare: Gud, vår himmelske Fader! Må din välsignelse följa alla dem som går ut eller in genom den här dörren. Håll dina beskyddande händer över vårt hem det här året.

Alla: Amen.

* * *

How do you bless your home on the feast of the three Kings (Epiphany)?

When the whole family has gathered together, they make the sign of the cross and pray the Our Father and the Hail Mary. Then one of the parents will say the blessing, or it can be said together with the children. After that someone attaches the blessed sticker to the front door or near the entrance, so that it will remind those passing by of the blessing. Finally, this event can be an opportunity to celebrate a little feast in the family.

The blessing of the home:

Intercessor: O God, Our heavenly Father! Bless everyone who goes in and out of this door. May Your protective hand rest over our home during the whole year.

All respond: Amen.

Adventti, valvominen ja Herran tie

Sunnuntain 3. joulukuuta paavi Franciscus mietiskeli Angelus-rukouksessa adventtiajan merkitystä. Adventti on meille annettu aika vastaanottaa Herra, joka tulee kohtaamaan meitä; jouluna muistamme hänen historiallista tulemistaan ihmisen tilan alhaisuuteen. Meidän on aina valvottava ja odotettava Herraa toivoen kohtaavamme hänet.

On pidettävä varansa ja valvottava (vrt. Mark. 13:33), elettävä täysin ja tietoisesti ja kiinnitettävä ennen kaikkea huomiota toisiin ihmisiin. On pyrittävä myös kiinnittämään huomiota maailmaan siinä olevan välinpitämättömyyden ja julmuuden voittamiseksi, tunnustettava ihmisten ja yhteiskunnan köyhyys ja kurjuus mutta samalla myös pieniin jokapäiväisiin asioihin kätkeytyvä rikkaus. Valvova ihminen ei anna lannistumisten, pettymysten tai turhuuksien voittaa itseään.

Herra osoittaa meille hyvän tien, uskon tien, rakkauden tien, mutta usein me etsimme onnellisuuttamme muualta. Meidän on pidettävä varamme ja valvottava, jotta emme jatkuvasti eksyisi Herran teiltä (vrt. Jes. 63:17). Meidän on pidettävä varamme ja valvottava, jotta Jumala voi tulla elämäämme ja palauttaa sille merkityksen ja arvon läsnäololleen, joka on täynnä hyvyttä ja hellyyttä. "Pyhä Maria, Jumalan odotuksen esimerkki ja valvomisen esikuva, ohjatkoon meitä kohtaamaan Poikansa Jeesuksen vahvistuen rakkauttamme häneen."

KATT/VIS

Pikkujoulu Pre-Christmas Party

Sunnuntaina 10.12. klo 13.30-15.30
STUDIUM CATHOLICUMISSA

Sunday Dec. 10, 13.30-15.30,
at the STUDIUM CATHOLICUM

Kaikki ovat lämpimästi tervetulleeksi!
Tulkaamme ja nauttimaan mielenkiintoisia ohjelmia ja
herkullisia nyyttikestien ruokaa ja juomia eri maista.

Everybody is very welcome!
Let's gather to enjoy an interesting programme and
delicious pot-luck food and beverages from different
countries

Järjestäjänä Tervetuloitiimi
Organised by: The Welcoming Team

Ritarikatu 3 A, 00170 Helsinki
www.studium.fi

Studium Catholicum

Retretti Turun Birgittalaisluostarissa

Neljätoista osallistujaa oli mukana retretissä lokakuun ensimmäisenä viikonloppuna. Ohjaaja oli isä Tri, ja aihe oli alkuun mystiseltä kuulostava "Minun tahraton sydämeni voittoa."

Suurin osa osallistujista oli alkuun mukana Naantalin kirkossa pidetyssä katolisessa messussa, jossa juhlittiin myös birgittalaisisar Rose-Marien lupauksen 25-vuotispäivää. Kuinka ollakkaan, retretin ohjaaja isä Tri saattoi samalla muistaa pappisvihkimyksensä 11. vuospäivää. Vihkimys oli vieläpä tapahtunut samassa Naantalin kauniissa birgittalaiskirkossa.

Retrettiimme kesti lauantaista maanantaihin, ja ohjaaja isä Tri teki siitä omannäköisensä. Hän oli selvästi erittäin hyvin valmistautunut. Mukana oli musiikkia ja myös keskustelua. Alussa saimme kukin korista ottaa raamatunlauseen, jota mietiskelimme ja lopussa kommentoimme. Kommenttikeskustelua piti rajoittaa puheenvuorojen runsauden takia, kun messunkin piti alkaa.

Marian tahraton sydän liittyy Fatiman ilmestyksiin, mistä opimme kaikki paljon uutta. Sata vuotta sitten paimenessa olleet kolme lasta, Francisco, Jacinta ja Lucia, saivat useita Pyhän Neitsyen ilmestyksiä, joista viimeistä oli seuraamassa 70 000 ihmistä. He näkivät ilmestyk-

set, joita kuvailivat sanoen "kirkaampi kuin aurinko, levittäen valonsäteitä jotka olivat puhtaampia ja kirkaampia kuin kristallilasi joka on täytetty kuplivalla vedellä, ja jonka läpäisevät palavat auringonsäteet". Pyhä Neitsyt ennusti lapsille tulevaisuutta, johon liittyi mm. Venäjän kommunistiseksi tuleminen. Sen mukaan, mitä nyt tiedämme, ovat monet ennustukset käyneet toteen. Kaksi lapsista kuoli nuorina, mutta Lucia eli lähes satavuotiaaksi, karmeliitanunnana. Tämänkin Neitsyt oli ennustanut.

Seurasimme retretin aikana luostarin hetkikalvelusta ja rukoilimme oikeina aikoina laudeksen, vesperin ja kompleto-

riumien. Erityisesti laudes on suhteellisen pitkä, mutta tekstien kauneus ja ajattomuus korvaa kirjan selaamisesta aiheutuneen väsymyksen. Tekstejä luettaessa tulee jakeitten keskellä pysähtyä. Sen tarkoituksena on tekstien mietiskeleminen. Meiltä "harrastelijoilta" vaatii kuitenkin oikean tekstin löytäminen ja oikein äänten lukeminen niin paljon keskittymistä, että mietiskely jää turhan vähiin.

Olen itse marraskuussa menossa benediktiiniluostariin Saksaan, jossa viivyn viikon. Toivon, että voisin siellä Turusta saadun opin avulla paremmin keskittyä, vaikka siellä taas saksankieli tuottaa omia haasteita.

Retretin hiljaisuus tuntuu tuottavan joillekin ongelmia. Ilkeä sukupuolittunut kommentti: se tuntuu olevan vielä vaikeampaa naisille. Se on toki turhaa. Pyhä Benedictus varoittaa säännössään erityisesti antautumisesta joutilaaseen juttelemaan. Se on kuin laihdutuskuuri: meille on etua, jos luovumme turhasta napostelusta. Samoin tavanomainen jutustelu on mukavaa, mutta ei millään lailla välttämätöntä. Tässä retretissä hiljaisuussääntö toteutui esimerkillisen hyvin.

Mietiskelyissä opimme paljon uutta katolisesta traditiosta. Opimme Neitsyt Marian asemasta kirkossa, opimme palvonnasta: Neitsyt Mariaa siis kunnioitamme, Jumalaa ja Kristusta palvomme.

Ylioppilaskirjoitusten reaalikokeessa minulla oli kirkkohistorian kysymyksenä: "Neitsyt Marian palvonta katolisessa hurskauselämässä." Ohitin kysymyksen, koska en siitä mitään tiennyt (tuolloin en ollut vielä katolilainen). Nyt tiedän, että kysymys oli väärin asetettu. Syntyperäisenä suomalaisena uskallan kuitenkin kuvien kunnioittaminen on myös luterilaisessa Suomessa elänyt näihin päiviin saakka. Suurena osana tässä on kuvien kauneus ja hartaus. Uskon kuitenkin, että suomalaisetkin ovat ymmärtäneet Jumalan äidin erikoisaseman.

Viimeinen mietiskelymme maanantaiaamuna kertoi meille, miten me katolilaisina voimme omassa elämässämme lähestyä Jeesusta Marian – ihmisen – sydämen hurskauden kautta. Jossain välissä rukoilimme myös Angelus-rukouksen. Se on jostain syystä erityisesti kiehtonut minua. Sukutalon seinällä on halpa painokuva ranskalaisesta maanviljelijäpariskunnasta, joka keskeyttää peltotyönsä rukoillakseen Angeluksen, kun taustalla näkyvän kirkon Angeluskello soi. Olen tätä rukousta pariin kertaan käyttänyt Helsingissä, kun olen pitänyt luennon katolisuudesta ekumeeniselle kurssille. Se on aina saanut ihastuneen vastaanoton.

Markku Vähätalo

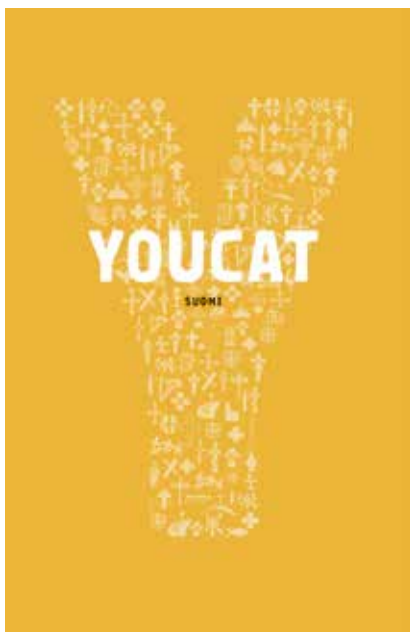
YOUCAT – katolisen kirkon katekismus nuorille

Emerituspaavi Benedictus XVI nostaa YOUCATin esipuheessa esille syitä, miksi tarvitaan katolinen katekismus, joka on ensikädessä tarkoitettu nuorille. Vatikaanin II kirkolliskokouksen jälkeen, 1960-luvulla, syntyi tilanne, jossa monet katoliset eivät enää oikein tienneet mihin uskoa, mitä kirkko opettaa ja pystyykö kirkko yleensä opettaa mitään. Onko kristinusko edelleen relevantti nyky-yhteiskunnassa ja onko yleensä järkevää olla kristitty?

Näiden oleellisten kysymysten valossa laadittiin Katolisen kirkon katekismus (1992/1997, suom. 2005), jossa selitetään, mihin katolinen kirkko usko ja miten uskon voi järjestelmällisesti ymmärtää.

Maailman nuortenpäivillä, mm. Roomassa, Torontossa ja Kölnissä, heräsi nuorten keskuudessa kysymys, pitäisikö ensikädessä aikuisille tarkoitettu katekismus kääntää nuorille ymmärrettävään muotoon ja sen sisältö tuoda nuorten maailmaan. Vastuun tästä uudistuksesta otti kardinaali Christoph Schönborn Itävallasta. Tuloksena syntyi YOUCAT eli nuorille tarkoitettu lyhennetty katolisen kirkon katekismus. Teos on ajankohtainen ja jännittäväkin, koska se vastaa eksistentiaaliin peruskysymyksiin – mitä elämä todella on ja mikä on olemassaolomme merkitys.

Emerituspaavi Benedictus XVI toteaa, ettei teos voi miellyttää kaikkia eikä

se päästä meitä helpolla. Kirja vaatii lukijalta uutta tai uudistunutta elämää, koska evankeliumin sanoma on "kallisarvoinen helmi", jonka saamiseksi on luovuttava kaikesta. Paavi ehdottaa useita menetelmiä ja tapoja, miten nuorille tarkoitettuun katekismukseen kannattaa tutustua. Hän pyytää kaikkia nuoria:

"Opiskelkaa tätä katekismusta intohimoisesti ja sinnikkäästi! Uhratkaa sille aikanne! Tutkikaa sitä rauhassa omissa huoneessanne, lukekaa sitä ystävän kanssa, muodostakaa opintopiirejä ja verkostoja, vaihtakaa ajatuksianne internetissä.

Ylläpitäkää kaikin tavoin keskustelua uskostanne! Teidän täytyy tietää mitä uskotte."

Emerituspaavi viittaa nuoren profeetan Jeremian sanoihin ja Jumalan vastaukseen: "Voi, herra, Jumalani, en minä osaa puhua, minä olen niin nuori!" – "Älä sano, että olet nuori, vaan mene, minne ikinä sinut lähetän, ja puhu, mitä minä käskän sinun puhua" (Jer. 1:6-7).

Nuorille, jotka edustavat tulevaisuutta, asetetaan suuret odotukset. Heidän tulee osata katolinen uskonsa paremmin kuin vanhempansa ja heidän tulee vapaasti kaikkialla julistaa uskoaan.

Nuortenkatekismus YOUCAT seuraa Katolisen kirkon katekismuksen rakennetta. Se koostuu kahdeksasta osasta: • Miksi voimme uskoa • Ihminen on "jumalakykyinen" • Jumala tulee kohtaamaan ihmistä • Ihmisen vastaus Jumalalle • Kristillinen uskontunnustus • Minä uskon Jumalaan, Isään • Uskon Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainoaan Poikaan • Uskon Pyhään Henkeen.

Teos koostuu kysymyksistä ja vastauksista, joita tukevat viittaukset laajempaa aiheeseen syventymistä varten. Vastauksia seuraavat kommentit auttavat nuorta lukijaa ymmärtämään käsiteltävää aihetta ja sen merkitystä elämässä. Kirjan lopussa on laaja asiahakemisto. Kirjan marginaaleissa on kuvia ja lainauksia. Rakkaudesta esim. pyhä Tuomas Akvi-

nolainen toteaa: "Rakkaus on iloa hyvästä; hyvä on rakkauden ainoa lähtökohta. Rakastaminen tarkoittaa siksi hyvän tekemistä jollekulle."

Alkuperäinen saksankielinen teos on 2010 Itävallan piispainkokouksen julkaisema ja Saksan ja Sveitsin piispainkokousten hyväksymä. Sen on suomentanut Vera S. La Mela (suomennoksen tarkastus Katri Tenhunen). YOUCATin erikielissä käännöksissä kuvia ja sitaatteja on jonkin verran muokattu paikallisten tarpeiden mukaan, ja myös suomenkielisessä YOUCATissa on muutama kuva omasta hiippakunnastamme. Suomenkielisen laitoksen imprimaturin antoi piispa Teemu Sippo SCJ pyhän Jeesuslapsen Teresan muistopäivänä 1.10.2017.

YOUCAT – Katolisen kirkon katekismus nuorille on sidottu keltaisiin kansiin, jotka kestävät kovaa jokapäiväistä käyttöä. Sen pienehkö koko mahdollistaa sen, että kirja voi aina olla mukana ja luettavissa esim. raitiovaunussa, metrossa ja bussissa. YOUCAT on tarkoitettu työkaluksi, joka auttaa jokaista kaikissa elämän tilanteissa. Se herättää yhä uudelleen eksistentiaalisia ja uskon kysymyksiä, joihin se antaa vastauksia. Käyttäkää sitä usein, jopa päivittäin, näin uskonne vahvistuu ja pääsette aina lähemmäksi Jumalaa ja Vapahtajaamme Jeesusta Kristusta.

Jan-Peter Paul

På svenska

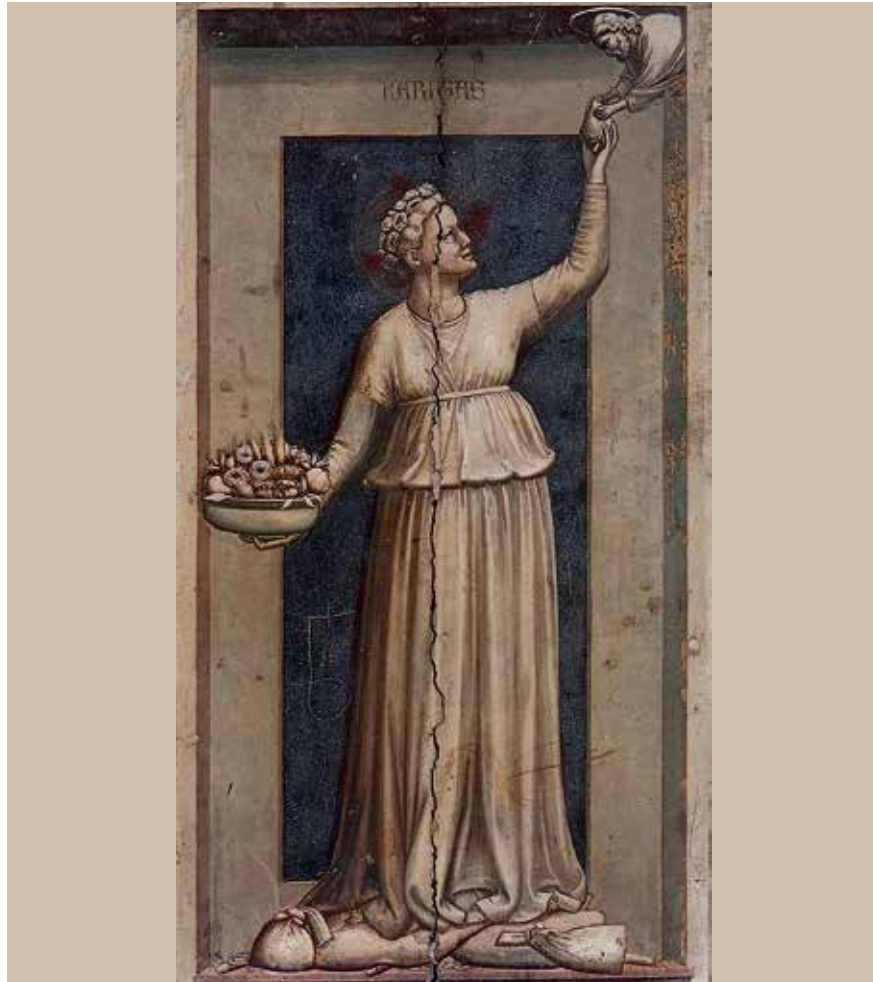
De teologala dygderna – KÄRLEKEN

”**M**in Gud, jag älskar dig över allt och mina närmaste för din skull, för du är den högste, oändlig och fullständigt god och värdig all kärlek. I denna kärlek vill jag leva och dö. Amen” (fritt översatt från Carling, Rukouskirja, 1949)

Kärleken är den tredje teologala dygden. Det är den dygd med vilken vi älskar Gud för hans egen skull och vår nästa som oss själva för Guds kärleks skull. Kärleken är det nya budet – ni skall älska varandra så som jag älskar er (Joh 15:12). Gud älskade oss först och dog för oss av kärlek medan vi ännu var ”fiender”. Därför måste vi älska våra fiender, barnen och de fattiga som honom själv. Kärleken är den helige Andens frukt och lagens fullhet – bli kvar i min kärlek, säger Kristus (Joh 15:9).

”Kärleken är tålmodig och god. Kärleken är inte stridlysten, inte skrytsam och inte uppblåst. Den är inte utmanande, inte självisk, den brusar inte upp, den vill ingen något ont. Den finner inte glädje i orätten, men gläds åt sanningen. Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den.” (1 Kor 13:4-7)

Kärleken står över alla dygder. Den är främst av de teologala dygderna – ”Men

nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken” (1 Kor 13:13). Utövandet av alla andra dygder är inspirerat av kärleken. Kärleken är dygdernas gestaltande form – den rangordnar och uttrycker dem sinsemellan. Kärleken ger säkerhet åt och renar vår mänskliga förmåga att älska, varje kristens andliga frihet och hjälper en att leva ett moraliskt liv.

Kärlekens frukter är glädje, frid och barmhärtighet. Den förblir osjälvisk och frikostig, den är vänskap och gemenskap.

Då man bryter mot de teologala dygderna gör man sig ofta skyldig till synd. Man bryter mot Kristi kärlek och Andens gåvor. Detta väcker hos oss ångerns gåva och främjar oss från Kristi kärlek.

”Min Gud, jag ångrar genom hela mitt hjärta alla mina synder och jag hatar dem, för genom att synda är jag inte endast värdig mitt rättfärdiga straff utan jag har sårat dig, som är alltings goda och som man bör älska över allting. Därför beslutar jag att genom din nåd att aldrig mera synda och undvika situationer var jag kunde synda. Amen.”

(fritt översatt från Carling, Rukouskirja, 1949)

Jan-Peter Paul

Fader Amando Dee Di – assistenten i S:t Olavs församling

Det var inte lätt att koordinera fader Amandos agenda med en vistelse till Helsingfors. Han har ett omfattande program i och med att hans huvudansvarsområde är att sköta om alla katolska invandrare från Myanmar. De flesta kommer från flyktingläger och lever fortfarande med stöd från den finska staten. De största svårigheterna är synnerligen bristfälliga språkkunskaper, som kanske är den främsta orsaken att de inte kunna hitta arbete i vårt land. Familjebanden är starka och man lever i små familjegemenskaper runt om i landet.

CV

- Fader Amando Dee Di, ålder 50 år.
- Född i Myanmar (Burma) och hör Karenni (Kayah) stammen.
- Föddes i en katolsk familj var han är den äldsta av nio barn och den enda som är prästvigd.
- Studerade vid det katolska seminariet i Rangoon, Myanmars huvudstad.
- Prästvigdes första mars 1993 efter åtta års studier av biskop Sotero Phamo.
- Arbetade som präst i Loikaw stift 1993 – 2015.
- Verksam i Finland sedan 2015.
- Hans ansvarsområde omfattar bl.a. de i Finland boende invandrarna från Myanmar.

Totalt finns det ca 1000 flyktingar från Myanmar av vilka ca hälften är katoliker. Religionen och regelbundna mässor, bikt och andra sakrament spelar för dem en synnerligen stor roll. De flesta talar endast Kayah och vissa lokala dialekter. Därför är mässa på deras egna språk viktigt för religiösa utveckling.

Förutom mässor undervisar fader Amando burmeserna i katekesen, om sakramenten och hör deras bikt. Bikten är av synnerligen stor betydelse för dem. En gång i månaden håller fader Amando mässa på Kayah i b.l.a. Kuopio, Seinäjoki, Rovaniemi och Jyväskylä. Han håller också en engelskspråkig mässa varje söndag i Jyväskylä.

Situationen i Finland jämfört med Myanmar är helt annorlunda. I Myanmar är ca 1 % av befolkningen katolsk d.v.s. i landet finns det ca 700 000 katoliker, 750 katolska präster, 26 biskopar och t.o.m. en kardinal Charles Maung Bo. I Myanmar måste prästerna arbeta för sin mat. Efter att ha hållit morgonmässan gick fader Amando varje dag ut till fälten var kan arbetade med jordbruk, skördearbete och husdjur. Varje präst var själva ansvarig för sitt uppehåll.

Fader Amando var medveten om de stora språksvårigheterna som hans församlingsmedlemmar har med finskan. Det är för många helt enkelt omöjligt att lära sig detta svåra och ofta komplicerade språk som inte egentligen hör till några andra språkgrupper. Fader Amando skickades till Finland specifikt för att sköta om, de i Finland bosatta burmeser-

nas andliga liv på deras egna modersmål. Han har som målsättning att hjälpa en ung burmes som gått i skola i Finland, kan finska som en finne, att utveckla ett prästkall. En finländare med ursprung i Myanmar kunde vara till stor nytta att sköta om dessa invandares religiösa liv. Under sina besök hos de kringspridda 500 burmesiska familjerna understöder han dem att leva ett katolskt religiöst liv. De skall gå i mässan varje söndag, motta den heliga eukaristin, känna sin katolska religion bättre och hjälpa de andra burmeserna som bor i vårt land.

Ett ständigt växande hot mot detta är det sekulariserade finska samhället var man godkänner samliv utanför äktenskapet, skilsmässor, problemen kring bland äktenskap och ateism. I vissa fall är det omöjligt att följa den katolska kyrkans krav på deltagande i mässa varje söndag. Detta kan försvaga tron på sikt.

Fader Amando är synnerligen motiverad och dedikerad präst som känner sitt ansvar gentemot sin lilla burmesiska gemenskap. Han är van vid svåra förhållanden och personlig uppoffring. Han är en rätt präst på rätt plats.

Jan-Peter Paul

Caritas-kuulumisia

Tule jouluostoksille ennen 22. joulukuuta!

Suomen Caritaksen toimisto ja kauppa Helsingin Kuusitiellä on avoinna arkipäivisin klo 9-17, paitsi perjantaisin suljemme ovet jo klo 15. Tervetuloa jouluostoksille! **Huom!** Caritas ei tänä vuonna myy luostarituitteita Senaatintorin Tuomaan markkinoilla.

Perjantaina 8.12. Joulutapahtuma Meilahden ev.lut. kirkolla klo 15-18 (Pihlajatie 16, 00270 Helsinki)

Keskiviikkona 20.12. Ystävyyden kahvilassa Caritaksen toimistolla Kuusitiellä klo 15-17

Joulutauko

Caritaksen toimiston väki on joululomalla 22. joulukuuta klo 12 alkaen. Töihin palaamme taas 8.1.2018.

Adventtikeräys auttaa kotimaan vähävaraisia

Suomen Caritaksen adventtikeräys auttaa tänä vuonna kotimaan vähävaraisia. Caritas jakaa yhteistyössä seurakuntien kirkkoherrojen kanssa lahjakortteja, jotka kelpaavat marketeissa. Vastaanottajat voivat hankkia ruokaa, leluja ja vaatteita perheen tarpeen mukaan joulun viettoon. Keräysvaroista osa käytetään lasten leiritoiminnan tukemiseen. Piispa Teemu Sippo SCJ kehottaa hippakuntalaisia tukemaan keräystä.

Voit osallistua keräykseen

- antamalla lahjoituksen seurakuntien adventtikeräyslippaisiin tai
- maksamalla lahjoituksesi Suomen Caritaksen tilille FI73 8000 1270 1545 04 käyttäen viitenumeroa 2231 tai
- voit myös tukea keräystä MobilePay-sovelluksella. Suomen Caritaksen **MobilePay**-numero on 95959 ja keräyksen viite 2231.

Keräyslupa: RA/2017/766. Keräyksen nettisivut löytyvät osoitteesta www.caritas.fi/adventtikeräys

Ystävyyden kahvila keskiviikkona 20. joulukuuta

Caritaksen vapaaehtoiset tarjoavat kahvia ja syötävää Ystävyyden kahvilassa keskiviikkona 20.10. klo 15-17. Tervetuloa Kuusitielle!

Suomen Caritaksen väki toivottaa Fideksen lukijoille siunattua joulua ja onnellista uutta vuotta!

Lue lisää Caritas-uutisia osoitteesta www.caritas.fi/ajankohtaista

Caritas-nytt

Kom och julshoppa före 22 december!

Caritas Finland's butik och byrå på Granvägen håller öppet vardagar kl. 9-17, utom på fredag då vi stänger kl. 15. Välkommen att julhandla klosterprodukter! **Obs!** I år deltar Caritas inte i Tomasmarknaden på Senatstorget i Helsingfors.

Fredag 8.12. Julevenemng i Mejlans lutherska kyrka kl. 15-18 (Rönnvägen 16, 00270 Helsingfors)

Onsdag 20.12 Vänkafé hos Caritas på Granvägen i Helsingfors kl. 15-17

Julstängt

Caritas Finland håller stängt över jul fr.o.m. kl. 12 den 22 december. Vi är på jobb igen 8.1.2018.

Adventsinsamlingen hjälper mindre bemedlade här hemma

Caritas Finland's adventsinsamling hjälper i år människor i ekonomiskt trångmål i Finland. I samarbete med kyrkoherdarna i de katolska församlingarna delar Caritas ut presentkort som går att använda i storköp. Mottagarna kan köpa mat, leksaker och kläder enligt familjens behov inför jul. En del av insamlingsmedlen används till att stöda lägerverksamhet för barn.

Du kan delta i insamlingen

- genom att ge ett bidrag till adventsinsamlingsbössorna i församlingarna eller
- genom att betala in ditt bidrag direkt till Caritas Finland's konto FI73 8000 1270 1545 04 och använda referensnumret 2231 eller
- genom att betala in ditt bidrag via appen **MobilePay**. Caritas Finland's MobilePay-nummer är 95959 och insamlingens referens är 2231.

Insamlingstillstånd: RA/2017/766. Information om insamlingen finns på svenska på www.caritas.fi/adventsinsamling.

Vänkafé onsdagen den 20 december

Caritas' volontärer serverar kaffe och något ätbart i vårt Vänkafé onsdag 20.12 kl. 15-17. Välkommen!

Vi på Caritas önskar Fides' läsare en välsignad jul och ett gott nytt år!

Läs mer Caritas-nytt på www.caritas.fi/aktuellt

Caritas News

Come Christmas shopping at Caritas before December 22

The Caritas Finland shop and office is open on weekdays from 9 a.m. to 5 p.m., except on Fridays, when we close at 3 p.m. Please note that Caritas products are not sold at the Christmas Market in Helsinki's Senate Square this year.

Friday, December 8 Christmas Event at the Lutheran Church in Meilahti at 15-18 (Pihlajatie 16, 00270 Helsinki)

Wednesday, December 20 Friendship Café at the Caritas office in Kuusitie in Helsinki at 15-17

Christmas Break

Caritas Finland's office is closed over Christmas. We take a break from noon on December 22 and will be back at work again from January 8, 2018.

Advent Collection helps People in Need in Finland

Caritas Finland's Advent Collection 2017 helps people and families in need. We work together with the parish priests in the Catholic parishes in Finland and provide gift cards for supermarkets. The recipients can use the gift cards for food, toys or clothes, according to the family's needs at Christmas. A part of the collection monies will be used to provide assistance for children's camp fees. Bishop Teemu Sippo SCJ is President of Caritas Finland and supports the Advent Appeal.

You can support the Advent Collection

- by putting your donation in the **Advent Collection Boxes** in the Parishes, or
- by paying your donation directly into the **Caritas Finland account FI73 8000 1270 1545 04** using the reference number 2231, or
- by giving your donation using the **MobilePay** app to the MobilePay number 95959 using the reference 2231. Collection Permit: RA/2017/766. More information about the Collection is available online at: www.caritas.fi/advent-collection

Friendship Café on Wednesday, December 20

The Caritas Friendship Café serves coffee, tea and a bite to eat on Wednesday, December 20 at 3-5 p.m. Welcome!

My Experience at Caritas

Pierre-Etienne Fourneraut is a French student in Helsinki who has been volunteering at Caritas Finland in the autumn of 2017. This is his take on the experience.

"When I arrived in Finland as an exchange student, I realized that it was going to be difficult to get to know Finnish people well. In fact, when you are an exchange student, you mainly stay with other exchange students. Everybody wants to explore and get to know the country: the landscapes, the forests, the lakes, the nature... but rarely the people. If you add that Finnish people are not naturally talkative, it becomes almost impossible to make Finnish friends!

My experience at Caritas Finland helped me to integrate into Finnish society. One of the things the Caritas organization does is to help immigrants, but as a volunteer I have to say that it also helped me. Working every day to try to make Caritas more known and more efficient in its actions was a great way to discover Finnish society and the challenges that Finland offers. Sharing a common Faith and a common will was really enriching and fulfilling for me. I discovered nice people, ready to give everything to help others, dedicated to make things change.

Among the things I did as a volunteer was design posters for the Advent Campaign and the monastery products that Caritas sells. I also translated information about the organization into French. In various ways, I tried to give my contribution to Caritas Finland, but I am sure of one thing: Caritas gave something to me."

All of us at Caritas Finland wish the readers of Fides a Blessed Christmas and a Happy New Year!

More Caritas News online at www.caritas.fi/news

**Adventtikeräys
Adventsinsamling 2017
Caritas
Advent Collection**

**Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf
tili/konto/account
FI73 8000 1270
1545 04
tai/eller/or
MobilePay 95959
Viite / Ref. 2231.**

Lahjoita 20 €
Caritaksen Adventtikeräykseen
MobilePaylla numeroon 95959
Adventtikeräyksen viitteellä 2231
skannaamalla oheinen koodi MobilePaylla.

Donate €20
to the Advent Collection
on **MobilePay 95959**
using the Advent Appeal reference 2231
by scanning the QR code on MobilePay.

Donera 20 €
till Adventsinsamlingen
via **MobilePay 9599**
med referens 2231:
skanna QR-koden med MobilePay.

www.caritas.fi/advent

Artikkeleita

Ja tapahtui niinä päivinä

– verollepano keisari Augustuksen aikana

Jouluun liittyy useita ainutkertaisia tapahtumia. Enkeli Gabriel ilmoittaa Neitsyt Marialle hänen ainutlaatuisesta tehtävästään olla Jumalan Pojan neitseellinen synnyttäjä.

Marian raskausaikana tulee keisarillinen määräys verollepanosta kaukana Marian ja hänen kihlattunsa Joosefin kotikaupungista. Jeesus syntyy tämän verollepanomatkan aikana hankalissa olosuhteissa karjasuojassa Betlehemissä. Pienokainen ympärileikataan juutalaisen perinteen mukaan Jerusalemin temppelissä 8 päivän ikäisenä. Merkkillinen kosminen ilmiö, joulutähti, inspiroi kolmea babylonialaista ammattiastrologia tekemään havaintomatkan itse paikan päälle Betlehemiin havaitakseen kuninkaan syntyneen. Kuningas Herodes toimeenpääsee alle kaksivuotiaiden poikalasten surmauttamisen Betlehemissä. Joosef ja Maria pakenevat lapsen kanssa Egyptiin ja palaavat sieltä kotikaupunkiinsa Nasaretiin vasta Herodeksen kuoleman jälkeen. Näistä tapahtumista kerrotaan Luukkaan ja Matteuksen evankeliumeissa.

Keisari Augustus

Ajanlaskun alussa Rooman valtakunta oli kasvamassa mahtavuuteensa. Rooma oli juuri muuttunut tasavallasta keisarikunnaksi. Gaius Octavius Thurinus oli Rooman vahvan miehen, elinikäiseksi diktaattoriksi julistetun Gaius Julius Caesarin sisarentyttären poika. Caesar adoptoi Octaviuksen v. 44 eKr. ja teki hänestä perillisensä juuri ennen kuolemansa. Octavius muutti nimensä Octavianukseksi ja kun hänestä tuli keisari v. 31 eKr., hän otti uudeksi nimekseen Gaius Julius Caesar eli hänestä tuli ottoisensä täyskaima. Senaatti myönsi hänelle arvonimen Augustus (kunnianarvoisa); tuolla nimellä historia hänet tuntee Rooman ensimmäisenä keisarina.

Jeesuksen syntymän aikaan Rooman valtakunnassa arvioidaan olleen n. 100 milj. asukasta. Valtion varat koottiin verottamalla. Verottaminen ei kuitenkaan onnistu, ellei tunneta maan asukkaita. Siksi oli laadittava veroluetteloita ja ihmisten asuinpaikat oli tarkistettava. Veroluetteloiden perusteella Rooma keräsi asukkailta veroa joka 14. vuosi ja jokaisesta 14 vuotta täyttäneestä tuli maksaa veroa. Augustuksen verojärjestelmä määräsi kunkin ilmoittautumaan sen seudun veroluetteloon, josta hänen sukunsa oli lähtöisin. Nykyisen Israelin alueelta vuosittainen verotuotto keisarille oli n. 800 talenttia. Saman verran otti myös keisarin asettama paikallishallitsija kuningas Herodes. Talentti oli

Seinämaalaus Taivassalon keskiaikaisessa kirkossa 1470-luvulta.

6000 denariaa. Denaari vastasi noin yhtä työmiehen päivapalkkaa. 800 talenttia x 6000 denaria = 4.800.000 denariaa. Verokertymä siis sekä keisarin tarpeisiin että paikallishallinnon tarpeisiin vastasi kumpikin n. 13.500 työmiehen vuosittaista ansiota.

Luukkaan evankeliumi ja verollepano

Verollepanosta kerrotaan Luukkaan evankeliumissa. Luukas oli lääkäri, joka kääntyi kristityksi apostoli Paavalin vaikutuksesta ja oli Paavalin kumppani hänen lähetysoikeuksillaan. Luukasta on pidetty tarkkana, luotettavana ja tosi-seikkoihin nojaavana kirjoittajana.

Luukkaan evankeliumin toisessa luvussa kerrotaan joulun tapahtumista. ”Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quirinuksen ollessa Syyrian maaherrana.” Koska Joosef oli Daavidin sukaa, tuli hänen verotuksensa toimittaa Betlehemissä Daavidin kaupungissa. Matka Galilean Nasaretista Juudean Betlehemiin oli hankala vuoristoisessa maastossa.

Luukas sitoo Jeesuksen syntymän keisari Augustuksen ja maaherra Quirinuksen aikaan. Molemmat tunnetaan myös profaaneista historiallähteistä. Publius Sulpicius Quirinius syntyi varakkaan suvun jäseneksi Rooman lähellä sijainneen Lanuviumin kaupungissa v. 44 eKr. ja kuoli v. 21 jKr. Quirinuksella oli nousujohteinen sotilas- ja hallintoura Rooman kasvattaessa aluettaan itäisen Välimeren piirissä. Roomalaisten dokumenttien mukaan Quirinius nimitettiin v. 12 eKr. konsuliksi ja Syyrian läheis-

ten maakuntien Galatian ja Pamfylian käskynhaltijaksi. Eräässä vaiheessa hän toimi myös keisari Augustuksen lapsenlapsen ja adoptioajan Gaius Caesarin kouluttajana. Kohtuullisen luotettavana pidetään tietoa, joka välittyy ensimmäisellä vuosisadalla eläneen juutalaisen historioitsija Flavius Josefuksen teoksista: Augustus nimitti Quirinuksen Syyrian maaherraksi pian sen jälkeen kun Gaius oli kuollut taistelussa saamiinsa vammoihin n. v. 3 jKr. Juudea liitettiin Syyrian provinssiin v. 6 ja siten Quirinuksesta tuli myös Juudean käskynhaltija. Josefuksen antamien tietojen perusteella Quirinuksen toteuttama verollepano Juudeassa tapahtui v. 6 jKr. Mutta oliko tämä verollepano ”ensimmäinen”? Jos tuosta vuodesta pidetään kiinni, Luukkaan evankeliumi on ajoituksen suhteen ristiriidassa Matteuksen joulukertomuksen kanssa, jonka tapahtumat sijoittuvat useita vuosia aikaisemmaksi. Tutkijat eivät ole yksimielisiä siitä, olisiko Quirinius ollut Syyrian käskynhaltijana toisen kerran ennen Josefuksen esittämää ajankohtaa. Joka tapauksessa Luukas kirjoittaa, että verollepano pantiin toimeen Jeesuksen syntymän aikaan.

V. 1764 löydettiin Tivolista (n. 30 km Roomasta itään) antiikin aikainen piirtokirjoitus (Lapis Tiburtinus). Vaikka siinä ei mainita Quirinusta nimeltä, se sisältää tietoja, jotka joidenkin mukaan sopivat Quirinukseen. Sen mukaan hänestä tuli legaatti eli käskynhaltija toisen kerran. Antiokiasta on löydetty piirtokirjoituksia, joissa Quirinius mainitaan nimeltä ja joiden mukaan hän olisi ollut Syyrian käskynhaltijana myös ennen ajanlaskun alkua. Lähteet ovat hajanaisia, piirtokirjoitukset ovat osittain epätydellisiä ja ne on tehty kauan tapahtu-

mien jälkeen, ja myös vuosiluvuissa on horjuvuutta.

Quirinuksen edeltäjä Syyrian maaherrana oli Quintilius Varus vuodesta 7 eKr. ja hänen edeltäjänsä Sentius Saturnus. Tertullianus kirjoitti 100- ja 200-lukujen vaihteessa, että Jeesus olisi syntynyt Saturnuksen aikana (se tarkoittaisi vuonna 8 tai 7 eKr.). Oma mielenkiintonsa kohdistuu myös Luukkaan evankeliumin käännökseen; kreikan sana ”prōtē” voi merkitä ”aiempi” tai ”ensimmäinen”. Sen perusteella olisi mahdollista, että Luukas viittaisi veroluettelon laatimiseen ennen Quirinusta, ja verollepano olisi siis ollut se ensimmäinen keisari Augustuksen aikana.

Matteuksen evankeliumi ja tähti

Jeesuksen syntymästä kerrotaan myös Matteuksen evankeliumissa. Sen kirjoittajan on päätelty olleen juutalainen. Kirkon perimätiedon mukaan kirjoittaja olisi ollut tullimies Matteus, yksi Jeesuksen kahdestatoista opetuslapsista eli aikalainen ja silminnäkijä. Joidenkin mukaan evankeliumi olisi aluksi kirjoitettu Jeesuksen äidinkielellä arameaksi ja käännetty kreikaksi jo ensimmäisen vuosisadan aikana. Matteuksen evankeliumissa ei puhuta verollepanosta mitään. Sen sijaan Matteus ajoittaa Jeesuksen syntymän aikaan joulutähden, itämaan tietäjien vierailun ja kuningas Herodes Suuren toimeenpaneman alle kaksivuotiaiden poikalasten surman.

Tärkeä yhtymäkohta kummassakin evankeliumissa on Jeesuksen syntymän sijoittaminen Betlehemiin kaukana Joosefin ja Marian kotikaupungista Nasa-

Jatkuu seuraavalla sivulla

Artikkeleita

...jatkoa edelliseltä sivulta

retista. Luukas perustelee sitä verollepanolla, Matteus vaikenee syystä.

Tähtitieteilijä Johannes Kepler esitti jo v. 1604 joulutähden selitykseksi Jupiterin ja Saturnuksen konjunktion 7 eKr. (ilmiöstä on mainintoja myös babylonialaisissa almanakoissa). Planeetat näkyivät Kalojen tähtikuviossa ja kohtasivat kolme kertaa. Ilmiö on harvinainen ja se pantiin merkille Babyloniassa, tuon ajan tähtitieteen kehossa. Matteus sijoittaa siis Jeesuksen syntymän tähän aikaan.

Taivaalla näkyvä kosminen valoilmio kertoi astrologeille kuninkaan syntymästä. Koska tapahtuma paikannettiin Juudeaan, tietäjät lähtivät matkaan ottaakseen asiasta tarkemmin selkoa ja tulivat pääkaupunkiin Jerusalemiin kysymään asiaa. Kuullessaan siitä kuningas Herodes tiedusteli juutalaisilta ylipapeilta, missä Messiaan pitäisi syntyä? Vastaus oli: kirjoitusten mukaan Betlehemissä. Koska tietäjät eivät palanneet Betlehemiä kertomaan Herodekselle Messiaan olinpaikkaa, Herodes päätti raivata kilpailijansa tieltään surmauttamalla kaikki alle kaksivuotiaat poikalapset Betlehemissä. Näistä tapahtumista profaani historiantkirjoitus ei kerro.

Kuningas Herodes Suuri eli vuosina 73 eKr. – 4 jKr. Hän oli idumealaista ylimysukua ja toimi sotapäällikkönä nykyisen Palestiinan alueella. Herodes pääsi roomalaisen vallantavoittelijan Marcus Antoniuksen suosioon ja Rooman senaatti nimitti Herodeksen Juudean kuninkaaksi Rooman vasallihallitsijana v. 37 eKr. Herodes rakennutti lukuisia kaupunkeja ja palatseja. Merkittävin työ oli Jerusalemin toisen temppelin rakennuttaminen Salomon temppelin tilalle, jonka babylonialaiset olivat hävittäneet v. 586 eKr. Herodes oli vainoharhainen ja tukahdutti kaiken todellisen ja kuvitellun vastarinnan julmasti. Hän mm. teloitutti yhden vaimoistaan ja useita pojistaan. Tätä taustaa vasten Betlehemin lasten murha ei olisi ollut mitenkään poikkeavaa Herodeksen hallinnossa. Betlehem oli tuohon aikaan vaatimaton kaupunki. Alle kaksivuotiaita poikalapsia olisi ollut ehkä muutamia kymmeniä, surma ei noina myrskyisinä aikoina ylittänyt uutiskynnystä.

Luukas ja Matteus ovat siis yhtä mieltä siitä, että Jeesus syntyi Betlehemissä. Sekä Luukas että Matteus olivat Jeesuksen aikalaisia ja evankeliumien kirjoittamisen aikoihin oli vielä elossa Jeesuksen elämänvaiheiden silminnäkijöitä ja todistajia.

Niinkin arkinen tapahtuma kuin veronkanto on saanut elämää suuremman roolin maailman historiassa. Verollepano muinaisen Rooman syrjäisessä provinsissa oli merkittävässä osassa sysäämässä liikkeelle ainutlaatuisen historiallisen tapahtumaketjun, joka on kestänyt 2000 vuotta, levinnyt yli koko maanpiirin ja jonka loppua ei ole näkyvissä – kristinuskon.

Heikki Aronpää

Kirjoittajan lähteet: Matteuksen ja Luukkaan evankeliumit, Jukka Norvanto: Raamattu kannesta kanteen, wikipedia-artikkeleita (tekstin tark. Katri Tenhunen)

Kirje isä Fransilta

Reformaation 500-vuotismuiston viettoa Alankomaissa

Vuoden vaihtuessa voisi olla mielenkiintoista tarkastella, miten Alankomaissa on vietetty reformaation merkivuotta. Reformaatio sai alkunsa vuonna 1517 Saksassa, Wittenbergissa, kun Martti Luther julkaisi 95 teesiään ja haastoi katolisen kirkon johtoa ja yliopistoväkeä keskustelemaan kanssaan julkaisemistaan kysymyksistä. Hänen väitteensä vaikuttivat laajalti koko Eurooppaan ja myös Alankomaihin – vaikkakin siellä hiukan muuttuneessa muodossa.

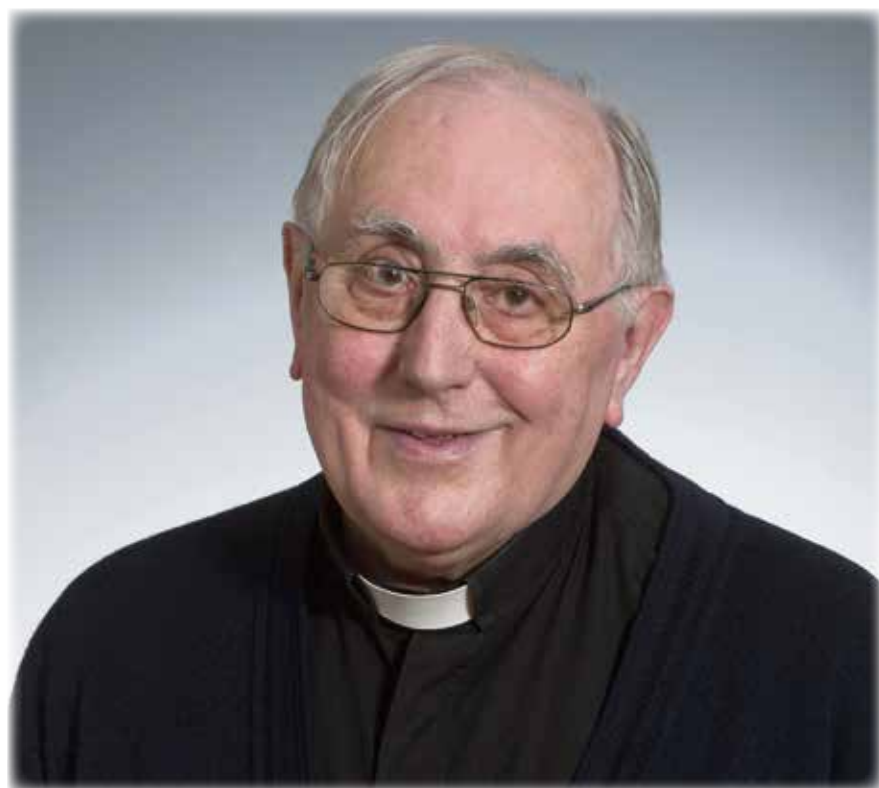
Augustinolaispappismunkki Martti Luther ei ollut ensimmäinen, joka näki uudistustarpeet kirkon sielunhoidossa ja pastoraalitoiminnassa. Oli monia aikalaisia, jotka olivat samaa mieltä hänen kanssaan; esimerkiksi hänen ystävänsä Rotterdamin Erasmus. He olivat sitä mieltä, että kirkko on aina uudistuksen tarpeessa, ja että sitä on ajankohtaistettava jatkuvasti, jokaisessa ajassa, paikassa ja ihmisessä.

Aika oli kypsä tietyille muutoksille uskonnollisessa elämässä. Tätä edesauttoi varsinkin kirjapainotaidon keksiminen ja sen myötä Raamattujen painaminen. Raamatun lukeminen kansankielellä oli tullut mahdolliseksi. Sillä tavalla myös vähemmän oppineet mutta lukutaitoiset ihmiset pystyivät tutustumaan Jumalan sanaan ja saamaan siitä apua elämälleen.

Vaikka emme saa vähätellä Lutherin henkilökohtaista käsitystä Jumalan armosta, Alankomaissa oli syntynyt jo yli 100 vuotta aiemmin augustinolaisessa hengessä uusi veljeskunta, niin sanottu yhteisen elämän veljeskunta. Sillä oli syvälinen raamatullinen spiritualiteetti, ja se sai jäseniä monissa kaupungeissa Keski-Euroopassa. Veljeskunta pyrki elävöittämään hengellistä elämää. Sen kuuluisin edustaja oli Tuomas Kempiläinen, joka kirjoitti teoksen "Kristuksen seuraamisesta". Kirja levisi nopeasti. Vielä tänäkin päivänä monet kristityt lukevat sitä suureksi hengelliseksi hyödykkeeksi. Augustinolaismunkkina Luther epäilemättä oli tuntenut sen. Kaiken kaikkiaan on sanottava, että Luther itse ei ollut reformaation ruudinkeksijä, vaan se, joka sytytti tuleen sen pulverin.

Lisäksi tuolloin kaivattiin kaikkialla Euroopassa myös valtiollisia muutoksia. Oli jännitteitä, yhtäältä paavin maallisen vallankäytön vuoksi, joka hautasi joitakin evankelisia arvoja lumen alle, ja toisaalta siksi, että Euroopan ruhtinaat kilpailivat keskenään maallisesta vallasta: Pyhän saksalais-roomalaisen keisarikunnan keisari, Ranskan ja Espanjan kuninkaat, ylempi ja alempi aatelisto ja hansakaupungit. He ottivat kantaa Lutherin puolesta, mikäli hänen uudistusvaatimuksensa miellytti heitä. Historiassahan uskonto ei ole aina ollut pelkästään oopiumia kansalle. Hallitsijat ovat käyttäneet uskontoa oman politiikkansa hyväksi!

Reformatio ei toteutunut Saksassa ja Alankomaissa yhtä vaivattomasti kuin Pohjoismaissa. Ruotsissa se alkoi kuningas Kustaa Vaasan päätöksellä vuonna 1527. Saksassa ruhtinaat tulivat Lutherin avuksi 1521 Wormsin valtionpäivillä ja myöhemmissä tapahtumissa, jotka samalla vahvistivat ruhtinaskuntien asemaa. Alankomaat kuuluivat silloin vielä kokonaan Espanjaan, jonka kuningas oli samalla Saksan keisari Kaarle V. Hänen avustajanaan ja hengellisenä neuvonantajanaan oli alankomaalainen pappi Adrianus, joka oli syntynyt Utrechtissa ja oli yhteisen elämän veljeskunnan kasvatti. Hänestä tuli kardinaali ja vuonna 1522 paavi Hadrianus VI. Paavina

hän ymmärsi uudistustarpeet. Hän sanoi, että sieltä, missä epäjärjestys on saanut alkunsa, on aloitettava korjaaminen. Valitettavasti hän ei ehtinyt toimia paavina edes kahta vuotta.

Itämeren ja Pohjanmeren hansakaupungit aina Antwerpeniin saakka olivat avoimia Lutherin ajatuksille. Merimiehet ja porvarit Saksasta kertoivat Lutherin ajatuksista kaupamatkoillaan. He perustivat ensimmäisiä luterilaisia kokoontumispaikkoja Alankomaissa hansakaupunkiin keskelle katolista väestöä. Väestö suvaitsi heitä, eivätkä Espanjan asettamat hallitusmiehet kieltäneet heidän kokouksiaan. Jopa Saksasta karkotetut mennoniitit ja anabaptistit saivat asua Alankomaissa.

Tilanne muuttui kokonaan, kun Ranskasta saapui reformoittajia, jotka edustivat Calvinin käsitystä reformaatiosta. He eivät olleet lainkaan niin suvaitsevaisia kuin luterilaiset. Luterilaiset noudattivat apostoli Paavilin antamaa ohjetta, että on aina kunnioitettava lailista esivaltaa (Tit. 3:1). Reformoidut sitä vastoin eivät kaihtaneet käyttäen väkivaltaa Jumalan nimessä voittaakseen Alankomaiden kaupunkeja ajatuksilleen. Päästyään valtaan he takavarikoivat katoliset kirkot ja muuttivat ne oman tarpeensa mukaisiksi. He hävittivät pyhien patsaat ja muut esineet, jotka heidän mielestään muistuttivat paavillisesta epäjumalanpalvonnasta. Samalla he pyrkivät kääntämään katolilaisia omaan uskoonsa. Saman kohtelun saivat osakseen myös luterilaiset, koska reformoitujen käsityksen mukaan nämä olivat vielä liian katolisia. Lopuksi Espanjan armeija ja sotalaivat puuttuivat tilanteeseen. Toimenpiteen ainoa seuraus oli se, että Alankomaiden 7 pohjoista läänää yhdistyivät, ja syntyi Alankomaiden tasavalta (1581-1795). Muista lääneistä tuli jonkin verran Hollannin valvonnan alaisia alueita. Vaikka kansa pidettiin nöyränä, se jäi sitkeästi uskolliseksi katolilaiselle kirkolle. Merkkinä hollantilaisten kauppiamiesmiehistä alueella olevat katoliset ja luterilaiset saivat harjoittaa omaa uskontoaan sillä ehdolla, että he maksaisivat säännöllisesti teityn rahasumman ikäänkuin oleskeluverona. Toinen ehto oli, että he eivät saaneet näyttää julkisesti olemassaoloaan. Tästä syystä syntyi niin sanottuja maanalaisia kirkkoja, joista osa yhä toimii esimerkiksi Amsterdamissa.

Reformaation läpivieminen Euroopassa päättyi vuonna 1648 Westfalenin rauhaan. Tämä rauhansopimus merkitsi Alankomaille 80 vuoden uskonsodan päättymistä ja Saksalle 30 sotavuoden loppumista. Käytännössä se oli ikään kuin aselepo protestanttisten kirkkokuntien ja katolisen kirkon välillä. Nykyisin Alankomaiden eri protestanttiset yhteisöt muodostavat protestanttisten kirkkokuntien liiton, mikä helpottaa dialogia ja yhteistyötä sekä protestanttien kesken että katolisen kirkon kanssa. Vatikaanin II kirkolliskokouksesta (1962-1965) lähtien Alankomaiden kristityt ovat yhdessä voimakkaasti pyrkineet näkyvään kirkolliseen yhteyteen.

Reformaation muiston päätapahtuma oli Utrechtin tuomiokirkossa 31. lokakuuta. Länänä olivat Alankomaiden kuningas Willem Aleksander ja katolisen piispainkokouksen puheenjohtaja, Rotterdamin piispa Hans van den Hende. Juhlasta tuli kaunis lausuma: nykypäivän reformaatio on katkenneen ykseyden korjaamista. Ekumeeninen jumalanpalvelus oli juhallinen, mutta hillitty, ei riemukas. Oli kiitoksen hetki Jumalan armosta, josta Martti Luther oli muistuttanut, mutta oli myös tietoisia niistä virheistä ja heikkouksista, jotka toistaiseksi vielä erottavat kristityt toisistaan, ja pyydettiin anteeksi Jumalalta ja toinen toisiltaan. Mielenkiintoinen merkki ekumeenisesta hengestä oli se, että juhlapuheessa reformaattori Lutheria vertailtiin pyhään Willibrordiin, Alankomaiden apostoliin, joka ensimmäisenä lähetystyöntekijänä toi maahan kristinuskon 700-luvulla. Molempien tarkoitushan oli tehdä Kristus ja hänen ilosanomansa tunnetuksi alueella. Juhlassa oli erään katolisen teologian professorin mukaan pieni kauneusvirhe: luterilaisen kirkon edustaja ei saanut puheenvuoroa, kun juhla oli järjestetty nimenomaan Martin Lutherin aloittaman reformaation muistoksi. Toisaalta on ekumenian edistyksen merkki, että hiljakkoin Kampenin teologiseen korkeakouluun (reformoitujen kirkkojen teologinen seminaari) nimettiin Luther-tutkimuksen professori.

Toivotan Jumalan siunausta tulevalle armon vuodelle kaikille lukijoille.

isä Frans Voss SCJ

Ilmoitukset

**URSULIINISARET KUTSUVAJOU LUUAJAN RETRETTIIN,
JOKA JÄRJESTETÄÄN BIRGITTALAISSISARTEN LUOSTARISSA
TALLINNASSA 26.-30.12.2017.**

**TERVETULOA POHTIMAAN LUVUN SEITSEMÄN MERKITYSTÄ
JA SYMBOLIIKKAA RAAMATUSSA PIISPA TEEMU SIPON JOHDOLLA.**

Retretti alkaa tiistaina 26.12. illalla ja päättyy lauantaina 30.12. aamupäivällä.

Hinta: 225 €

(sisältää majoituksen yhden hengen huoneessa ja kaikki ateriat).

Ilmoittautumiset 30.10.2017 mennessä osoitteeseen:

ursuliinisaret@elisanet.fi tai sr Annalle puh.: 041 5442 454

(VOIT KYSYÄ ONKO TILAA TAI PERUUTUSPAIKKOJA JÄLJELLÄ)

Ilmoittautumisen jälkeen lähetämme tarkemmat tiedot retretin ohjelmasta ja matkan aikataulusta ja hinnasta.

**Pohjoismaiden katolilaisten yhteinen pyhiinvaellus
LOURDESIIN 23.7.-30.7.2018**

Ensi vuonna tulee kuluneeksi 160 vuotta Neitsyt Marian ilmestymisestä Lourdesissa.

Pohjoismaiden katolilaiset tekevät taas perinteisen pyhiinvaelluksen sinne. Matkan teema on Marian sanat: "Mitä hän teille sanookin, tehkää se." (Joh. 2:5)

Matkoja on tehty yli 50 vuoden ajan, ja Tanskan katolilaisten vastuulla olevat järjestelyt ovat tunnetusti laadukkaita. Ensi kesänä mukana ovat Tukholman piispa, kardinaali Anders Arborelius ja Tanskan katolinen piispa Czeslaw Kozon sekä useita katolisia pappeja Pohjoismaista. Messut ja hartaudet pidetään tanskaksi, ruotsiksi ja norjaksi.

Matkan hinta on 7475 Tanskan kruunua eli vähän yli 1000 euroa. Siihen sisältyy lentomatkat Kööpenhamina - Biarritz - Kööpenhamina, bussimatkat Biarritzista Lourdesiin ja takaisin, täysihoito kahden hengen huoneissa hotelli Paradisissa lähellä pyhää aluetta, retki Bartresiin ym. Accueil Notre Dame majoittaa sairaat pyhiinvaeltajat.

Ilmoittautumiset 1.4.2018 mennessä. Ilmoittautumiskaavakkeita tilataan Marianne Larsenilta sähköpostilla mastla@dsa-net.dk Lisätietoja saa nettisivulta www.lourdes.dk ja Kaarina Koholta puh. 09-8765 308.

Matkan hintaan tulee lisäksi lennot Helsinki - Kööpenhamina - Helsinki. Tarvittaessa voimme muodostaa ryhmän sitä varten. Paluu Lourdesista Kööpenhaminaan on myöhään illalla, joten tarvitsemme siellä myös yöpymisen.

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

**Uutuudet ja klassikot
– katolinen
kirjallisuus netistä**

katolinenkirjakauppa.net

**Joululauluja
seimen äärellä**

**Pyhän Henrikin
katedraalissa**

**Tapaninpäivänä
26.12. klo 18.00**

Tervetuloa!

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398

Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf

Suomen Caritaksen toimisto sijaitsee
Meilahdessa Kuusitiellä, hiippakunnan tiloissa
jossa toimii myös Katekeettinen keskus.

Suomen Caritaksen toimisto on nyt avoinna klo 9-17
maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

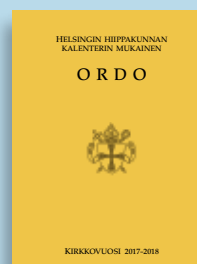
Osoite: **Kuusitie 6, 00270 Helsinki**

Puh/tfn/ph **0400 911874** • E-mail caritas@caritas.fi

www.caritas.fi

Hyvää ja siunattua joulua!

**toivoo Katolinen tiedotuskeskus,
FIDES & katolinenkirjakauppa.net**

Uutta Katolisesta kirjakaupasta nyt!

- Uusi ORDO – Kirkkovuoden 2017-2018 lukukappaleet.
- Uusi Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja ilmestynyt.

www.katolinenkirjakauppa.net

Yhdistykset & yhteisöt (jatkoa sivulta 23)

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot

Katolista elämää - jatkokurssi

Tarpeelliseksi havaittu jatko- tai paremminkin täydennyskurssi jatkuu kerran kuussa seuraavina **maanantai-iltoina klo 18.30** iltamessun jälkeen Henrikin seurakuntasalissa (tarjolla on myös kupponen teetä tai kahvia ruumiin virkistykseksi). • **18.12.** Joulun merkityksestä. Isä Federico Spanó kertoo miksi joulun on tärkeä, pääsiäisen alkusoitto.

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

Kuukauden 1. keskiviikkona klo 14.00 alkaen messulla kirkossa ja jatkuu srk-salissa esitelmän ja kahvituksen merkeissä. Tervetuloa!
• **13.12.** Poikkeuksellisesti adventin vietto.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas • Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16 • Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Seniorit

Tiistaina **19.12.** messu Pyhän Henrikin katedraalissa kello 14.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus seurakuntasalissa. Tervetuloa.

Teresa ry

Teresa-illat pidetään Pyhän Marian kirkon (Mäntytie 2) seurakuntasalissa tiistaisin aina klo 18 alkavan iltamessun jälkeen, noin klo 18.30. • **12.12.** joulujuhla • Ota yhteyttä: Pirjo Uronen, puheenjohtaja, p. 050 3750318, pirjo.uronen@luukku.com, Marja Kuparinen, sihteeri, p. 040 5819211, marja.t.kuparinen@gmail.com.

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline).

Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 8.12–14.1.

HELSINKI

Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhdyntöksen liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntöiden sikiäminen: 18.00 messu
9.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.45-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
11.12. ma 18.30 johdantokurssi
12.12. ti 10.00 messu koululaisille, 18.00 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano
13.12. ke 10.00 messu koululaisille
14.12. to 18.00 lectio divina
16.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 14.00 messu portugaliksi, 15.00 messu Porvoossa, 16.00 messu arameaksi, 17.30 joulunovena, 18.00 iltamessu
18.12. ma 17.30 joulunovena, 18.30 jatkokurssi
19.12. ti 14.00 seniorit, 17.30 joulunovena, 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu
20.12. ke 17.30 joulunovena
21.12. to 17.30 joulunovena
22.12. pe 17.30 joulunovena
23.12. la 17.30 joulunovena, 18.00 aattomessu
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 14.00 perhemessu, 16.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 24.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 12.00 päämessu, 13.00 messu Tapanilassa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. ti pyhä Stefanos: 11.00 messu, 18.00 joululauluja seimen äärellä
30.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 kiitosmessu vuoden päättyessä
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 18.00 iltamessu
6.1. la Herran ilmestyminen: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 15.00 itämaan tietäjien vierailu, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
7.1. su Herran kaste: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
8.1. ma 18.30 johdantokurssi
9.1. ti 19.00 avioliittokurssi seurakuntasalissa
13.1. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

DIASPORA

Porvoo (ort. kirkko, Tattarinalmi): 17.12. su 15.00

Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): 10.12. su 11.15, 25.12. ma 13.00, 1.1. ma 11.15, 14.1. su 11.15

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00, katso ohjelma alla) messu, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu suomeksi, 5. su saksa), 12.45 messu afrikkalaisille, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45-17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-pe 10.00-14.00.
- Sat. 9.30 (or 11.00, see programme below) Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass in Finnish, 5th Sun. German), 12.45 Mass for Catholics from Africa, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs. Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Fri. 10.00-14.00.

8.12. autuaan Neitsyt Marian perisyntöiden sikiäminen: 8.00 messu suomeksi, 10.00 messu koululaisille, 18.00 messu suomeksi
9.12. la 9.30 messu suomeksi, 10.00 adventtietretti, 18.00 messu suomeksi
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.00 perhemessu, 16.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English, 23.30 joululauluja, 24.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 12.00 piispanmessu suomeksi, 14.00 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. ti pyhä Stefanos: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 14.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 9.30 joululauluja, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä (velvoittava juhlapäivä): 12.00 messu suomeksi, 14.00 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
6.1. la Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapäivä): 9.30 joululauluja, 10.00 messu

suomeksi, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 messu suomeksi
7.1. su Herran kaste: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 7.1., 4.2., 4.3., 15.4., 6.5. su 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 9.12., 20.1., 10.2., 17.3., 14.4., 19.5. la 16.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 13.1., 3.2., 10.3., 7.4., 26.5. la 14.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntöiden sikiäminen: 18.00 juhlamessu (Huom.! ei messua aamulla)
9.12. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
15.12. pe 18.00 messu Porissa
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
23.12. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, Huom.! ei iltamessua, 24.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. ti pyhä Stefanos: 10.30 messu
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
6.1. la Herran ilmestyminen: 10.30 päämessu ja perhejuhla
7.1. su Herran kaste: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.1. pe 18.00 messu Porissa
13.1. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland

14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

9.12., 13.1. la 9.30

DIASPORA

Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): 9.12., 23.12., 13.1. la 10.00
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 17.12., 14.1. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 15.12. pe 18.00, 25.12. ma 16.00, 12.1. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntöiden sikiäminen: 18.00 messu
9.12. la katekeesipäivä: 9.00 alkuhartaus, 12.30 perhemessu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
12.12. ti 7.00 rorate-messu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
19.12. ti 7.00 rorate-messu
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 23.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. ti pyhä Stefanos: 10.00 messu
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.00 messu
6.1. la Herran ilmestyminen: 10.00 messu
7.1. su Herran kaste: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

9.12. la 9.00

Lauantaikurssin päivämäärät keväällä

20.1., 17.2., 17.3., 21.4., 19.5.

Mahdollisista poikkeuksista ja lisäyksistä ilmoitetaan seurakunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu-aika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntinön sikiäminen: 18.00 messu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
16.12. la 9.50 katekeesi, 12.00 lastenkerho, 14.00 perhemessu, 14.45 pyhän Nikolauksen vierailu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 opetus ensikommuniota varten, 14.00 messu puolaksi/Msza święta w języku polskim, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.12. ti 14.00 messu senioreille
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 14.00 messu englanniksi/Mass in English, 24.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 10.30 messu suomeksi, 14.00 messu puolaksi/Msza święta Bożonarodzeniowa w języku polskim, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 messu vietnamiksi
26.12. ti pyhä Stefanos: 10.30 messu
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
6.1. la Herran ilmestyminen: 10.30 messu suomeksi
7.1. su Herran kaste: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
13.1. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 opetus ensikommuniota varten, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI
16.12., 13.1. la 9.50

DIASPORA

Hämeenlinna (ort. kirkon seurakuntasali, Matti Alangon katu 11): su klo 15.00: 7.1., 4.2.
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): klo 16.00: ti 26.12., la 20.1., su 18.2.
Kristiinankaupunki (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): 15.12. pe 16.00, 16.2. pe 18.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: su 10.12., ti 26.12., la 6.1., la 20.1., su 28.1., su 11.2. piispanmessu, su 18.2., su 25.2.
Seinäjäki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljankatu 1): klo 18.00: la 9.12., la 27.1., la 24.2.
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 10.12., la 16.12., ma 25.12. klo 17.00 (Huom.! aika), la 6.1., su 28.1., su 11.2. piispanmessu, la 17.2., su 25.2.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

- Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntinön sikiäminen: 18.00 messu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 11.00 messu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 18.00 messu
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 11.00 messu, 24.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 11.00 messu
26.12. ti pyhä Stefanos: 11.00 messu
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 11.00 messu, 18.00 kiitosmessu vuoden päättyessä
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 11.00 messu
6.1. la Herran ilmestyminen: 11.00 messu, perhejuhla seurakuntasalissa messun jälkeen (joululauluja, pienten lahjojen jakaminen, mukavaa yhdessäoloa)
7.1. su Herran kaste: 11.00 juhlamessu
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA

Hamina: Sopimuksen mukaan seurakuntalais-ten kodeissa
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 10.12., 14.1. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): klo 15.00: la 6.1., su 28.1., la 3.2., su 25.2.
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 17.12., 21.1. su 12.00

KATEKEESI

Kouvola (seurakuntasali): 27.1. la 11.00
Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): -
Lappeenranta: tulossa myöhemmin
Kotka: Opetus ensikommuniota varten (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 10.12., 14.1. su 15.00. Opetus vahvistuksen sakramenttia varten (Langinkosken kirkko, Langinkoskentie 1): 12.12., 9.1. ti 17.00

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

- Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntinön sikiäminen: 18.00 messu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 piispanmessu
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 24.00 jouluyön messu

25.12. ma Herran syntymä: 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu ja joulunäytelmä
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä (velvoittava juhlapäivä): 11.15 juhlamessu
6.1. la Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapäivä): 11.15 juhlamessu ja itämaan tietäjien vierailu
7.1. su Herran kaste: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

SAKRAMENTTIOPETUS

Ensikommunioryhmä, Jeesuksen pyhän sydämen ryhmä ja väliryhmä: 9.12., 13.1., 10.2. la 10.00
Vahvistusryhmä: 23.12. (Huom.!), 20.1., 17.2. la 10.00

DIASPORA

Kajaani: -
Kemi (Lehtokatu 31): 25.12. ma 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 7.1. su 17.00
Raah (Brahenskatu 2): -
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 10.12., 14.1. su 17.30
Utajärvi: 15.12. pe 19.00

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 044974608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

- Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja messu. La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiäika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. To 18.00 Adoration followed by Mass. Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.

8.12. pe autuaan Neitsyt Marian perisyntinön sikiäminen: 18.00 messu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 11.00 päämessu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 11.00 päämessu
24.12. su adventin 4. sunnuntai: 11.00 päämessu, 24.00 jouluyön messu
25.12. ma Herran syntymä: 11.00 päämessu
26.12. ti pyhä Stefanos: 11.00 päämessu
31.12. su pyhä perhe: Jeesus, Maria ja Joosef: 11.00 päämessu
1.1. ma pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 11.00 päämessu
6.1. la Herran ilmestyminen: 11.00 päämessu
7.1. su Herran kaste: 11.00 päämessu
14.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 11.00 päämessu

DIASPORA

Mikkeli (Huom.! uusi sijainti: Lähemäen seurakuntatalo, Paukkulantie 27): 17.12. su 17.00, 25.12. ma 17.00, 7.1. su 11.00, 14.1. su 11.00 (Huom.! ei messua 10.12. ja 31.12.)
Savonlinna (Pikkukirkko, Olavinkatu 29): 9.12., 13.1. la 13.00
Joensuu (ort. seminaarin kappeli: Torikatu 41): klo 17.00: su 10.12., su 24.12., su 31.12., ma 1.1., su 7.1. (Huom.! ei messua 17.12.)
Huom! Lieksa (Tukipiste, Asema-aukio 2) la klo 9.30 johdantokurssi, klo 11.00 messu: 23.12., 20.1., 17.2., 17.3., 21.4., 19.5.

Toimistot

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 09-2416095. Sähköposti katekeesi@katolinen.fi. Kotisivu: katekeesi.katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470. Sähköposti info@katolinen.fi. Kotisivu: katolinen.fi. Auki ma-pe 10-16. Toimisto suljettu 23.12.-1.1.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on avoinna klo 9-17 maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Messut** maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00 • **Kirjaston** aukioloajat maanantai-perjantai 13.00-18.00 • **Holy Mass** in English at the Studium Catholicum Mondays, Wednesdays, and Fridays at 12.00 • **Library** opening hours Monday-Friday 13.00-18.00. • Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi. Också på svenska. More information available in English at www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Ridaregatan 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit - luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisäsen äiti M. Bernabé O. Ss:n johdolla. Vesper ja adoraatio yhdessä birgittalaisarten kanssa. • Seuraavat kokoukset ovat perjantaina 8.12. kello 16.00 ja perjantaina 19.1.2018 kello 16.30. Myös ryhmän ulkopuoliset pyhästä Birgittasta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan. On suunnitteilla, että Helsinkiin tulisi oma birgittalaisoblaattien ryhmä. • Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following **Tuesday evenings at 18:00: December 19** • Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2017 - 69. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, jonka jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18. • 12.12. Katolilaiset 100 v. itsenäisessä Suomessa/veli Gabriel Salmela OP • Lisätietoja kotisivuilla: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaporrtti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.berozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.berozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Eukaristia, Herran kohtaaminen

Marraskuun aikana paavi Franciscus aloitti keskiviiikon yleisaudiensseilla uuden katekeesisarjan, jonka aiheena on pyhä messu. Johdantokatekeesissa paavi viittasi siihen, että kaksituhattavuotisen historian aikana suuri määrä kristittyjä on puolustanut eukaristiaa kuolemaan saakka; nykyäänkin monet vaarantavat henkensä voidakseen osallistua sunnuntaimessuun. Vuonna 304 Diocletianuksen vainojen aikaan joukko kristittyjä Pohjois-Afrikassa pidätettiin kesken messunvieton; kuulusteluissa he vastasivat: "Ilman sunnuntaita emme voi elää", eli emme voi viettää eukaristiaa, emme voi elää, kristillinen elämämme kuolisi. On tärkeää palata perusteisiin, löytää uudelleen se, mikä on olennaista, sen kautta, mitä sakramenttien vietossa kosketetaan ja nähdään (vrt. apostoli Tuomas, Joh. 20:25).

Messu rukouksena

Messu on rukous, korkein, ylevin rukous, mutta samaan aikaan myös "konkreettisin" rukous. Se on rakkauden kohtaamista Jumalan kanssa hänen Sanansa ja Jeesuksen ruumiin ja veren kautta. Se on Herran kohtaamista. Rukous on ennen kaikkea vuoropuhelua, henkilökohtainen suhde Jumalaan.

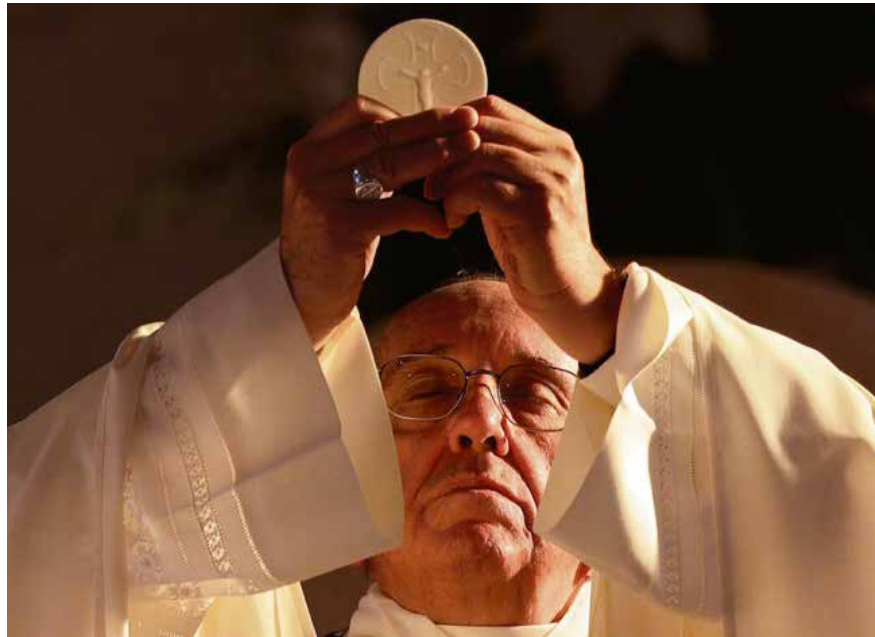
Kun Kristus kutsuu opetuslapsensa, hän kutsuu heidät olemaan kanssaan. Tämä on suurin armo: voida kokea, että messu, eukaristia on ainutlaatuisen hetki olla Jeesuksen kanssa ja hänen kauttaan Jumalan ja veljien ja sisarten kanssa.

Rukous, kuten jokainen todellinen vuoropuhelu, on myös sitä, että osaa olla hiljaa yhdessä Jeesuksen kanssa. Kun menemme messuun, ehkä saavumme viisi minuuttia ennen alkua ja alamme jutella vierustoverin kanssa. Mutta se ei ole jutustelun aika, vaan aika olla hiljaa valmistautuakseen vuoropuheluun. Se on aika hiljentyä sydämessään valmistautuen Jeesuksen kohtamiseen. Jumalan salatusta salaisuudesta kumpuaa hänen sanansa, joka kaikuu sydämessämme. Jeesus itse opettaa meille, kuinka on todella mahdollista "olla" Isän kanssa; sen hän osoittaa rukouksellaan.

Ensiksi on oltava nöyriä, tunnistettava olevansa lapsia, levättävä Isässä, luotettava häneen. Taivasten valtakuntaan pääsemiseksi on tehtävä itsensä lasten kaltaiseksi, tietäen, että Jumala muistaa sinua, pitää huolta sinusta, minusta, kaikista.

Toiseksi on annettava yllättää itsensä lasten lailla. Lapsella on tuhansia kysymyksiä hänen tutkiessaan maailmaa, ja hän ihmettelee pieniäkin asioita, koska kaikki on hänelle uutta. Kohtaaminen Herran kanssa on aina elävä kohtaaminen, ei museotapaaminen.

Evankeliumissa Jeesus puhuu Nikodemokselle (Joh. 3:1-21) siitä, että on synnättävä uudesti, ylhäältä. Mitä se tarkoittaa, voiko "syntyä uudelleen"? Onko mahdollista palata elämän iloon ja ihmetykseen lukemattomien tragedioiden edessäkin? Se on uskomme peruskysymys ja jokaisen uskovan toive: syntyä uudesti, iloita uudelleen aloittamisesta. Se on helppo menettää, koska kaikenlaisten toimintojen ja projektien takia aikaa jää vähän ja menetämme näkyvistä sen, mikä on tärkeää: sydämen elämä, hengellinen elämämme, joka on kohtaamista Herran kanssa rukouksessa.

Herra yllättää meidät osoittaen meille, että hän rakastaa meitä myös heikkouksissamme. Jeesus Kristus on "meidän syntiemme sovittaja, eikä vain meidän vaan koko maailman" (1. Joh. 2:2). Tämä lahja, todellisen lohdutuksen lähde, on lahja, joka annetaan meille eukaristian kautta, sen hääaterian kautta, jossa Sulhanen kohtaa heikkoutemme.

Messu on Kristuksen pääsiäisuhrin muisto

Messu on Kristuksen pääsiäisilaisuuden muiston vietto. Se tekee meidät osallisiksi hänen voitostaan synnistä ja kuolemasta ja antaa elämällemme täyden merkityksen. Ymmärtääksemme messun arvon meidän on käsitettävä "muiston" merkitys Raamatussa. "Muiston vietto" ei ole "pelkkää menneisyyden tapahtumien mieleen palauttamista, vaan niiden suurten tekojen julistamista, joita Jumala on tehnyt ihmisille. Nämä tapahtumat tulevat eräällä tavalla läsnäoleviksi ja uudelleen eläviksi, kun niitä vietetään liturgiassa" (KKK 1363). Jeesus Kristus on kärsimyksellään, kuolemallaan, ylösnousemuksellaan ja taivaaseen astumi-

sellaan tuonut pääsiäisen täyttymykseen. Messu on hänen pääsiäisensä muisto, jonka hän toteutti meitä varten tuodakseen meidät ulos orjuudesta ja johdattaakseen meidät ikuisen elämän luvattuun maahan. Se ei ole vain muisto, vaan enemmän: messu tekee läsnäolevaksi sen, mitä tapahtui kaksituhatta vuotta sitten.

Eukaristia tuo meidät aina Jumalan pelastusteon huipentumaan: Herra Jeesus tekee itsensä leiväksi, joka murretaan meidän puolestamme, hän vuodattaa yllemme koko laupeutensa ja rakkautensa, niin kuin hän teki ristillä. Niin hän uudistaa sydämemme, elämämme ja tapamme olla suhteissa häneen ja veljiimme. "Joka kerran, kun alttarilla vietetään ristinuhrin, jossa meidän pääsiäislampaamme, Kristus, on teurastettu, toteutetaan meidän lunastustamme" (*Lumen gentium*, 3).

Jokainen eukaristian vietto on säde siitä auringosta, joka ei laske, ylösnousesta Jeesuksesta. Osallistuminen messuun erityisesti sunnuntaisin merkitsee Ylösnouseseen voittoon osallistumista, sitä, että meidät valaisee hänen valonsa, lämmittää hänen lämpönsä. Eukaristian vieton kautta Pyhä Henki tekee meidät osallisiksi juma-

llisesta elämästä.

Messussa olemme Jeesuksen kanssa, joka on kuollut ja ylösnoussut. Hän kantaa meitä eteenpäin, iankaikkiseen elämään. Messussa yhdistymme häneen; Kristus elää meissä ja me elämme hänessä (vrt. Gal. 2:19-20).

Hänen verensä vapauttaa meidät kuolemasta ja kuolemanpelosta. Hän ei vapauta vain fyysisen kuoleman vallasta, vaan hengellisestä kuolemasta, pahasta, synnistä, joka meidät valtaa joka kerran kun lankeamme synnin uhriksi. Silloin elämämme saastuu, menettää kauneutensa ja merkityksensä, kuihtuu.

Kristus taas antaa meille uudelleen elämän; Kristus on elämän täyteys, ja kuoleman kohdatessaan hän tuhosi sen lopullisesti: "kuolleista nousemalla kuoleman voitti ja elämän uudisti" (IV eukaristinen rukous). Kristuksen pääsiäinen on lopullinen voitto kuolemasta, koska hän muutti kuolemansa korkeimmaksi rakkauden teoksi. Hän kuoli rakkaudesta! Eukaristiasa hän tahtoo antaa meille tuon voittoisan pääsiäisrakkautensa. Jos otamme sen vastaan uskoen, mekin voimme todella rakastaa Jumalaa ja lähimmäistä, voimme rakastaa niin kuin hän on rakastanut meitä.

Marttyyrit antoivat elämänsä juuri siksi, että olivat varmoja siitä, että Kristus voitti kuoleman. Vain jos koemme tämän Kristuksen voiman, hänen rakkautensa voiman, olemme todella vapaita antamaan itsemme vailla pelkoa. Tätä on messu: käymistä sisään Jeesuksen kärsimykseen, kuolemaan, ylösnousemukseen ja taivaaseenastumiseen. Messuun meneminen on ikään kuin ja samaa kuin menisimme Golgatalle. Ajatelkaa: jos messussa menemme Golgatalle ja tiedämme, että siellä on Jeesus, voimmeko me jutustella, ottaa valokuvia, osallistua messuun kuin johonkin näyttökseen? Ei! Koska se on Jeesus! Tullessamme kirkkoon messun viettoon ajatelkaamme tätä: tulen Golgatalle, jossa Jeesus antaa elämänsä minun puolestani.

Paavi Franciscuksen katekeeseista 8. II., 15. II. ja 22. II. 2017 tiivistänyt Katri Tenhunen

Joulutervehdys Jeesuksen pikkusisarilta

"Sisarkuntanne alkulähteellä on perustajanne Jeesuksen pikkusisar Magdeleinen vastustamaton kokemus Jumalan hellyydestä. Hän koki, että kaikkivaltias Jumala, maailmankaikkeuden Luoja ja Herra ei pelännyt tulla pieneksi, luottavaiseksi lapseksi Marian käsivarsille rakkaudesta meihin ja joka tahtoo vieläkin antaa itsensä jokaiselle meistä nöyrästi, rakkauden tähden.

On tärkeää, elintärkeää teille palata alati tähän alkuperäiseen kokemukseen sellaisen Jumalan läheisyydestä, joka antaa itsensä hellänä ja nöyränä pelastaakseen meidät ja täyttääkseen meidät rakkaudellaan.

Tämän Jumalan rakkauden tulee saada ilmauksensa ennemminkin eleitten kuin sanojen evankelioinnissa: hymyssä, hiljaisuudessa, palvonnassa ja kärsivällisyydessä. Mieleeni tulee keskustelu tammen ja mantelipuun välillä. Tammi sanoo mantelipuulle: "Puhu mimulle Jumalasta!" ja mantelipuu puhkesi kukkaan. Tätä kirkko teiltä odottaa: kukkia, kukkia Jumalan rakkauden elein."

Näillä paavi Franciscuksen ymmärtävillä ja rohkaisevilla sanoilla, jotka hän 2.10.2017 lausui yleiskapitulimme pikkusisarille, tahdomme teitä tervehtiä tänä joulun aikana. Olkoot ne teille, rakkaat ystävät ja meille kaikille, kehoitus lähteä Betlehemin seimen luo. Siellä kaikkivaltias Jumala, maailmankaikkeuden Luoja ja Herra ei pelännyt tulla pieneksi, luottamusta täynnä olevaksi lapseksi Marian käsivarsille rakkaudesta meihin. Rakkauden lahjana me saamme vastaanottaa Jeesus-lapsen sydämiimme niin, että meidän hymymme, hiljaisuuden, palvannon ja kärsivällisyyden kautta Jumalan rakkaus välittyisi tänäänkin maailmalle.

Siunattua Jeesus-lapsen syntymäjuhlaa ja Jumalan rakkauden täyttämää armon vuotta 2018!

Jeesuksen pikkusisarit Tampereelta